

THE BRITISH ESPERANTIST

THE OFFICIAL ORGAN OF THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION.

Vol. X.—No. 110.

FEBRUARY, 1914.

[Price 3d.]

PERMANENT ANNOUNCEMENTS.

The Reading Room at Headquarters is open each day from 10 a.m. to 6 p.m. (Saturdays, till 1 p.m.). All the Esperanto magazines; 200 volumes of literature.

Lantern Slides for lecturers are sent to approved persons. More than 300 representative pictures. Conditions of loan and list may be obtained from the Curator, Mr. H. A. EPSTEIN, c/o B.E.A., 133—135, High Holborn, W.C.

Wall Charts for lecturers are sent out on loan free of all charge except carriage. Apply to the Secretary for particulars.

International Correspondence is most desirable to maintain uniform style among Esperantists of different countries. It is easy to open up correspondence on any subject. See our "F.K.I." columns.

Propagandists should note and index the various points of progress recorded in THE BRITISH ESPERANTIST each month, and thus supply themselves with the information

necessary when giving addresses or writing to the Press. The following articles should be earmarked:—

Vol. V. (1909), pp. 9, 15, 16, 30, 32, 39, 52, 71, 78, 95, 98, 111, 130, 131, 149, 158, 168, 178, 216, 236. Vol. VI. (1910), pp. 9, 18, 37, 51, 57, 76, 98, 114, 119, 129, 150, 152, 159, 177, 200. Vol. VII. (1911), pp. 30, 31, 85, 92, 141, 176, 183, 186, 198, 212, 219, 233.

Lecturers and Debaters are strongly advised to consult, besides the articles noted in "B.E.," the following works:—"International Language," Zamenhof—A. E. Wackrill; "International Language," Dr. W. J. Clark; "Por kaj Kontraŭ Esperanto," D-ro. Vaillienne; "The Passing of Babel," Bernard Long, B.A.

Propaganda Meetings.—Local workers are urged to visit the Secretaries of Y.M.C.A.'s, Debating, Literary, and Social Societies, with the object of arranging an Esperanto Evening. The Secretary of the

B.E.A. will endeavour to engage the services of a Lecturer, if requested.

New Groups might be formed in dozens of towns where there are already many isolated Esperantists. Friends in such places who are willing to give their services to this end are invited to notify the B.E.A., when all possible help will be given them.

"The British Esperantist."—Bound volumes for reading practice or presentation may be obtained as follows:—Vol. III. (1907), 2s. 6d.; Vols. IV.—IX. (1908—13), 4s. each. All post free.

Members are entitled to receive for propaganda extra copies of THE BRITISH ESPERANTIST at the rate of 4 for 6d., post free. This privilege applies only to copies of the gazette at least one month old.

Public Libraries.—Copies of B.E. will be sent free every month on application by the Librarian.

THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION (Inc.), 133-136, HIGH HOLBORN, LONDON, W.C.

List of Affiliated Societies and Groups on Pages ii. and iii.

GROUPS AND SOCIETIES AFFILIATED TO THE B.E.A.

Order of Information.—Group; Secretary; Place of Meeting, Day, and Hour.

** Denotes New Group.*

- Accrington.**—Miss M. WHITEMOSS, 3, Marlborough-st.—Mechanics' Institute, Mon., 7.
- Adelaide (S. Australia).**—W. D. SMITH, G.P.O., Adelaide.—Mon.
- Aldershot and Farnham.**—J. H. WRIGHT, 52, Church-rd.—Altern. West End Boys' School, Aldershot (Tues.), and West-st. Girls' School, Farnham (Thur.).
- Banbury.**—Mrs. BRAGGINS, 6, Calthorpe-rd.—At the house of Mrs. Gillett, "The Elms."—Tues. 8—9.
- Barrow-in-Furness.**—W. H. BOXALL, 25, Abercorn-st.—"Carona Café." Fri., 7.30—9.30.
- Bath.**—E. R. BLACKETT, 15, Southgate-st.
- Belfast.**—F. FARRINGTON, 7, Fitzwilliam-ave.
- Bexhill-on-Sea.**—C. W. HARRIS, 38, Sackville-rd.
- Birmingham.**—CEDRIC F. WHITE, 8, Stanmore-rd., Edgbaston.—Quadrant Chambers, New-st., every evening.
- "Nia Rondeto."**—Rev. W. A. TODD, 16, Needham-st., Nechells.
- Blackburn.**—HARRY FLINT, 36, Clifton-st.—Friends' Meeting Ho. at King-st., Wed., 8.
- * Blackpool.**—Miss A. C. AMBLER, 31, Bela Grove.—8 p.m., 13th Feb., 242, Cunliffe-rd.; 27th Feb., 10, Sheppard-st.
- Bolton.**—J. BIRTWISTLE, 236, Turton-rd., Bradshaw.—Vegetarian Restaurant, Newport-st., Thur., 7.30.
- Bradford.**—J. A. CALVERT, 115, Legram's-lane.—Hotel Metropole, Fri., 8 p.m.
- Brighouse.**—Miss A. ASPINALL, 4, Halifax-rd., Slead Syke.—Wright's Café, Commercial-st., Fri., 8.
- Brighton & Hove.**—Miss EKLUND, 9, West-drive, Queen's-pk.—School of Elocution, 10, Old Steine, Tues., 7.
- Buckhurst Hill (Essex).**—Miss N. A. STACEY, "Woodthorpe."—"Woodthorpe," 1st Wed., at London Club, 3rd Fri., 8.
- Burnley.**—Miss JUDSON, 1, Melville-st.—Victoria Rooms, Hargreave-st., Daily.
- Bury.**—Miss L. BURTON, 53, Alfred-st.—Girton Hall, Manchester-rd., Wed., 8.
- Buxton.**—Mrs. LANGLEY, "Brancepeth," Market-st.—Meeting Place: Write Sec.
- Cambridge (Verda Stelo).**—Miss BARBARA SMITH, 88, Norwich-st.
- Cannock.**—Miss M. A. WALKER, Walhouse.—Parish Room, Tues., 7.
- Cape Town.**—A. E. ABRAHAM, 85, Burg-st.
- Cheltenham.**—W. G. Phipps, "Marston," Langdon-rd.—"Orme Chambers," North Street, Tues., 7.30.
- Chester.**—J. W. DOBSON, 27, Brook-st.—People's Hall, Delawere-st., Mon., 8.
- Coleraine.**—Mrs. M. HAZLETT, Belfast Bank Ho., Diamond.—Irish Society's Schools, Thur., 8.
- Coventry.**—Mrs. H. H. HAILSTONE, "Espero," Stanway-rd., Earlsdon.—Masonic Bldgs., Little Park-st., Daily.
- Darlington.**—Mrs. G. P. WOOF, 8, Larchfield-st.
- Deal.**—HERBERT SEWELL, College-rd. Post Office.
- Derby.**—J. POTTER, Jun., 4, The Strand.
- Devonport (Royal Navy, H.M.S. "Impregnable").**—PERCIVAL CARTER, R.N.—Mon., 12.30 p.m.
- * Doncaster.**—J. D. RODGERS, Ellerker-avenue.—55B, Hallgate, Tues. and Thur.
- Dorking.**—G. F. SANDERS, Holmwood Farm, Fri.
- Dover.**—W. CHITTY, Mildura, Park-ave.
- Dublin Modern Languages Soc. (Esp. Sec.).**—SINTON DOUGLAS, 21, Greenmount-rd., Terenure.
- Dundee.**—ALFRED A. SLIDDERS, 10, Whitehall-st.
- * Dunstable.**—J. COLLETT, 13, Victoria-st.—Marchant's Room, Fri., 7.
- Eastbourne.**—JOHN P. NIX, 9, Terminus-rd.—Grosvenor Tea Rooms, Sussex Gardens, Wed., 5 p.m. After Xmas, Compagnoni's Tea Rooms, opposite Station. Municipal class in Technical Inst., Grove rd., Mon., 7.45 p.m., from October to March.
- Edinburgh.**—W. M. PAGE, 31, Queen-st.—Wed., 6 p.m. in Patrick Thomson Tea Rooms, North Bridge; at 8, in 26, Synod Hall.
- Exeter.**—Miss A. SHAPLEY, Westwood, Spicer-rd.—University College, Queen-st., Tues., 7.30.
- Fremantle (W. Australia).**—COLIN UNWIN, 48, Cliff-st.—69, High-st., Tues., 7.45.
- Gateshead-on-Tyne.**—G. WATSON, 24, Exeter-st.—N.E.R. Institute, High Level End, Sat., 7.30.
- Glasgow.**—A. ALLISON, 11, Benview-rd., Clarkston.—Alexandra Hotel, 148, Bath-st., Mon., 8.30.
- Gloucester.**—G. L. PREEDY, 2, Tweenbrook-ave.—At Secretary's house, Mon., 7.30.
- Greenock.**—Miss M. E. HAMILTON, 16, Bank-st.—Waverley Temperance Hotel, Thur., 8.
- Hailsham.**—Miss ELLA MITCHELL, The Grove.—"Brocklesbury," North-st., Wed., 7.30.
- Halifax Esperanto Association.**—E. BOOTHMAN, 13, Hume-st., Gibbett-st.—Hoyle's Refreshment Rooms, Gibbett-st.
- Halstead (Essex).**—Miss ZOE INMAN, Colchester-rd.
- Harrogate.**—Miss SPINK, 14, Studley-rd.
- Harrow.**—ARNOLD GRACEY, "Hedingham," Pinner-rd.
- Hastings.**—A. J. ADAMS, Plympton-terrace.—Y.M.C.A. Room, Breeds-place, 2nd and 4th Friday, at 7.30.
- Hebden Bridge.**—Miss EMILY CROSSLEY, Weasel Hall.
- High Wycombe.**—A. BCORMAN, Espero Cottage, Rectory-ave.
- Hobart (Tasmania).**—K. SIMMONS, 475, Macquarie-st.
- Huddersfield.**—W. H. HIRST, 45, Thornton Lodge-rd.—Technical College, Queen-st., S., Thur., 7.45.
- Hull.**—Miss G. WILLFORD, 421, Anlaby-rd.—Grosvenor Hotel, Mon., 8.30.
- Ipswich.**—A. GRIX, 26, Tyler-st.—Unitarian Chapel, Friars-st., Fri.
- Jersey (C.I.).**—J. J. LE SUEUR, "Holmehurst" Queen's ave.
- Keighley.**—FRANK C. RHODES, c/o Harrison & Clough, Park-st.—Mon.
- Kettering.**—A. E. SMITH, Garfield-st.—Old Free Library-bldgs., Silver-st., Sat., 6.30.
- Kidwelly.**—E. R. GRIFFITHS, Emlyn House—Parish Room.
- Kilmarnock.**—PETER YOUNG, 42, Fullarton-st.—High U.F. Church Session House, Thurs., 7.30—9.30.
- Lancaster.**—Miss GRISENTHWAITE, 2, Balmoral-rd.
- Leeds.**—Miss L. BRIGGS, West Lea, Armley.—10, Park-st., Fri., 8. — (West) **Socialist Esperantists.**—Jno. TOMPKINS, 12, St. James-sq.—Socialist Inst., Sutherland-st., New Wortley, Tues., 8. — **Salem.**—Sec., JOSEPH GOLDBLATT, 27, Lovell-rd., Leeds.
- Leith.**—Miss E. WALLACE, 23, Starbank-rd., Trinity.
- Letchworth.**—F. A. GOODLIFFE, Elm Tree House—Esperanto Klubo, 21, Station-rd., Wed., Thur., Friday, 7.30—9. Club night, Sat., 8—9.30.
- Liverpool (Central).**—R. P. GRIFFITHS, 12, Bennison-drive, Grassendale.—18, Colquitt-st., Room 10, every Sat. Socials first Sat. in month, 8.
- Liverpool (Branch).**—P. OAKES, 21, Keith-av., Walton.—Walton College, 2, Stuart-rd., Thur., 7.
- London (Central).**—P. J. CAMERON, 31, Cheyne-row, Chelsea, S.W.—St. Bride's Inst., Ludgate-cir., Fri., 7.0.
- Battersea, S.W.**—Mrs. L. A. EVANS, 8, Bolan-st.—Board Room, Latchmere Baths, Wed., 8.
- Brixton, S.W.**—E. W. EAGLE, 21, Kellett-rd.—59, Brixton-hill, Tues., 8.
- Charing Cross, W.C.**—Mrs TROUNSON, 24, Onslow-avenue Mansions, Richmond-hill, S.W.—B.E.A. Reading Room, Wed., 3.30.

- Croydon.**—L. L. S. LOUIS, 3, Courtney-rd., Waddon.
—Ruskin Ho., Station-rd., W. Croydon, Tues., 8.
- East London.**—J. GOURLAY, 48, Headstone-rd., Harrow.—Room A, Toynbee Hall, Wed., 8.
- Emmanuel (S.E.).**—E. A. ALLSOP, 27a, Burnbury-rd., Balham, S.W.—L.C.C. School, 265a, Camberwell-rd., S.E., Mon., 8.30.
- Hammersmith & Chiswick.**—H. MEULEN, 19, Boscombe-rd., Shepherd's Bush.—Hampshire House Club, Hog-lane, King-st., Tues.
- Kingston-on-Thames.**—F. M. SEXTON, F.B.E.A., Warwick Lodge, Hampton Wick.—Marathon Café, 4, Church-st., 1st and 3rd Tuesdays, 8.30.
- Mildmay.**—M. C. BUTLER, 18, Leigh-rd., Highbury.—1, Alma-rd., Canonbury, N., Thur., 8.
- Postal Esperantists, British League of.**—GRAY, Western District, Wimpole-st., W.—B.E.A. Reading-Room, Wed., 10.30 a.m.
- Stepney.**—W. T. BURDEN, 13, Belgrave-st., E.—Stepney Meeting Hall, Garden-st.—Wed., 8—10.
- Sud Orienta Stelo.**—E. K. JAYNE, 22, Kinveachy-gardens, Old Charlton, S.E.
- Sutton (Surrey).**—L. C. ANDREWS, B.Sc., Cressingham Ho., Carshalton.—"School of Music & Art," "The Beeches," Brighton-rd., Sutton, Thur., 8—9.
- West Norwood.**—A. H. HUGHES, 34, Romola-rd., Herne-hill, S.E.
- Wood Green.**—ROBERT ROBERTSON, 364, Alexandra Park-rd.—Public Library, Sat., 7.30.
- Maidstone.**—W. R. EDWARDS, 15, Earl-st.—Dockrill's Restaurant.
- Manchester.**—E. T. Doran, 52, High Bank, Gorton.—Onward-bldgs., Deansgate, Thur., 7.30.
- Mansfield.**—FRANK H. JESSOP, 4, Mount-villas, Chesterfield-rd.
- Melbourne (Australia).**—A. L. SULLIVAN, "Esp-o Hall," 152, Elizabeth-st.—Esp-o Hall, Fri., 7.45.—**Komerca Klubo.**—W. J. SMART, 392, Albert-st., East Melbourne.—Esperanto Hall, 152, Elizabeth-st., Mon., 8.
- Middlesbrough.**—Miss M. L. WARNE, 15, Myrtle-st.—Berlitz School, Thur., 7.
- Middleton (Manchester).**—CECIL C. GOLDSMID, 2, Wood-st.—Old Hall Chambers, 61, Old Hall-st., Wed., 8 p.m.
- Mirfield (Yorks).**—W. S. WADDINGTON, Broad Oaks.
- Montrose.**—Miss I. O. FETTES, 38, High-st.
- Natala Verda Stelo.**—LEONARD WOOD, Sutton Crescent, Stamford-hill, Durban.—Mon.
- Northampton.**—J. P. HARRISON, Squirrel-lane, Old Duston.—66, Harlestone-rd., Thurs.
- Norwich.**—Miss A. EGMORE, 2, Cozens-rd.—C.E.Y.M.S. Rooms, Oxford-place (Room 4), Mon., 7.
- Nottingham.**—H. O. SCHOFIELD, 57, Caledon-rd.—Y.M.C.A. Bldgs, (opposite Victoria Station), Fri., 7.30.
- Padiham (Lancs.).**—ALBERT THOMPSON, 47, Shakespeare-st.—Nelson's Temperance Hotel, Wed., 7.30.
- Partick Y.M.C.A.**—J. A. JOHNSTON, 3, Balshagray-av.—Y.M.C.A. Rooms, Peel-st., Fri., 8.30. 2nd Sunday *Diservo* at 7 p.m.
- Perth.**—JAMES A. COWIE, Western-avenue—North U. F. Church Library Room, Tues., 8.
- Plymouth (Tri Urboj).**—S. H. PHILLIPS-ROGERS, 40, Clarence-st.—No. 5 Room, Bank Chambers, Bank-st., Wed., 7.30.
- Portsmouth.**—R. W. WRIGHT, 115, Balfour-road, North End.—Esperanto Hall, Arcade, Landport, Wed., 8.
- Reading.**—GEO. PROCTOR, 55, Vastern-rd.—Thur.
- Redhill.**—S. S. JENNINGS, 26, Linkfield-lane.—"Elmside," 4th Wed., 8.15 p.m.
- Rochdale.**—MISS A. MAXWELL, 4, Brocklebank-rd., Firgrove—W.E.A. Chambers, Lord-st., Thur., 8.
- Rugby.**—JOHN UPFON, 27, Lower Hillmorton-rd.—Moat Hotel, Regent-st., Tues., 7.30.
- Scottish League of Catholic Esperantists.**—Miss M. H. CORCORAN, 9, Bellevue-st., Edinburgh.—Thur., 8.30.
- Sheffield.**—Mrs. WALLER, 58, Achter-rd., Millhouses.—Builders' Exchange, Fri., 8.
- Sheffield Y.M.C.A.**—W. HAGEN, Glengarth, Handsworth.
- Shipley.**—Miss M. SCHOFIELD, 7, Hope View.—Co-operative Hall, Westgate, Fri., 7.30.
- Slough.**—Miss PITT, Upton House
- Soham (Cambs.).**—G. F. FENTON, Soham (Cambs.).
- Somercotes Alfreton.**—HARRY SHAW, Fernleigh Villa, Leabrooks, nr. Alfreton.—Fernleigh Villa, Tues. and Thur., 7.
- Southport.**—Mrs. ROSLING, 10, Chatsworth-rd., Ainsdale.—Y.M.C.A., Eastbank-st., Mon., 8.
- *Spen Valley.**—ERNEST BENTLEY, 6, Old Robin.—Museum, Leeds-rd., Millbridge, Tues.
- St. Albans.**—O. GODMAN, 8, Oswald-rd.—Dear's Hotel, London-rd., Thur., 8.15.
- St. Andrews.**—Miss N. REID, 64, Market-st.—Tues., 8.
- St. Helens (Lancs.).**—F. IBBOTSON, 218, Windleshaw-rd.—Y.M.C.A., North-rd., Wed., 8.
- Stockport.**—F. W. SHAW, 1, Lancaster-av., Didsbury—Wed.
- Stockton-on-Tees.**—T. R. WILSON, 6, Dovecot-st.—Lit. and Phil. Institute, Mon., 7.30.
- Stoke-upon-Trent.**—Miss A. VIGGARS, Hope Cottage, Silverdale, Staffs.—Church Inst., Thur., 8.
- Sydney (Zamenhofa Klubo).**—Miss ORR, 184, Pitt-st.—184, Pitt-st., Thur., 8 p.m.
- Todmorden.**—H. CROWTHER, 8, Oak Mount.—Wild's Temperance Hotel, 1st and 3rd Wed. in month, 7.30.
- Tunbridge Wells.**—J. A. GILL, Lower Green-rd., Rusthall.
- Wakefield.**—P. BROOKS, 27, Church-rd., Altofts, Normanton.
- Warrington.**—Miss D. E. PARSONAGE, 14, Bewsey-rd.—27, Bewsey-st., Wed., 8.
- Western Australia Esp. Socy.**—Miss M. WATSON, Stott & Co.'s College, St. George's-terrace, Perth.
- Wigan.**—F. BURGESS, 28, Charles-st.—Marsden's Café, 31, Market-st., Fri., 7.30.
- Wisbech.**—Miss E. MILLER, Wistaria Ho.—The Institute, Tues., 8.

DEAR.....,

You have no doubt heard of the International Language—Esperanto, and would perhaps like to become acquainted with the objects of the Movement.

This paper contains a great deal of general information upon the subject, and I am sure you will be much interested in reading it.

As our language is based upon the principal European languages, you will be able to understand much of the Esperanto portion, but if you will apply to the British Esperanto Association (Inc.), 133—136, High Holborn, London, for a "Key" (price ½d.) you will be able to read the whole of the paper.

Yours very sincerely,

Any of the following books may be had by applying to the Sec., BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION, Museum Station Buildings, 133-136, High Holborn, W.C., and it should be noted that ALL profits arising from the sale of same are WHOLLY devoted to the propaganda of Esperanto.

New books are marked with an asterisk, books specially recommended are in black type.

N.B.—Deposit accounts can be opened with the Secretary. Minimum deposit, 10s. Group leaders and others will find this a great convenience. Stamps should not be sent for amounts over 1s. Cheques, Money and Postal Orders to be crossed "London and South-Western Bank." American drafts not accepted unless 25 cents are added for cost of collection. *Ĉebbankaj transpagiloj akceptataj.* The offices are open from 9.30 a.m. to 6 p.m.; on Saturdays from 9.30 a.m. to 1 p.m. Telegraphic address: "Esperanto, Westcent, London."

INSTRUCTION BOOKS.

IN ENGLISH.

INSTRUCTION BOOKS.		Prices, post free.	
IN ENGLISH.		s.	d.
Commentary, Grammar and, on the International Language Esperanto, by Major-General GEORGE COX, B.A. (Third Revised Edition)	2	6	
Complete Grammar of Esperanto, I. KELLER-MAN, A.M., Ph.D.	3	10	
Ekzercoaro , Dr. Zamenhof's, with key, J. RHODES Esperanto Teacher, The new and enlarged edition, by HELEN FRYER	1	0	
Esperanto for All (Propaganda and General) ...	0	7½	
Esperanto for Young Beginners ... (1s. per doz.)	0	1½	
Esperanto for the English, by A. FRANKS and G. W. BULLEN. Cloth, 1s. 2d.; limp cloth, 10½d.; paper,	0	7	
Esp.-English Grammar in Braille, A. J. ADAMS	0	11	
Esperanto for the Million...per doz., 1s. 3d.; each	0	1½	
Esperanto Manual, M. L. JONES. Second edition	1	1½	
Esperanto in 50 Lessons, by EDMOND PRIVAT ...	1	8	
Esperanto Self-Taught, WM. MANN (cloth, 1s. 8d.)	1	2	
Esperanto Home-Student, JAMES ROBBIE ...	0	1½	
Esperanto Shorthand (Pitman), A.W. LYNDRIDGE	1	1	
Espersteno (Internat. Stenog.), J. CATTON ...	1	1	
First Reader in Esperanto, A, by E. A. LAWRENCE	0	7	
Graduated Exercises, with Key, by A. MOTTEAU	0	7	
Pictorial Esperanto Course, CART-MANN ...	1	2	
Primer of Esperanto... .. (1s. 8½d. per doz.)	0	2½	
Student's Text-book, by Dr. O'CONNOR, M.A....	1	1	

IN ESPERANTO.

Fundamento de Esperanto , 5-lingva, de D-ro.			
ZAMENHOF cloth, 3s.; paper	2	0
Karlo (facila legolibro), ED. PRIVAT (B.E.A. eld.)		0	6½
*Kolekto da figuraĵoj (G. Egli), 3 partoj	...	0	7
Komercaj Leteroj, de LAMBERT	0	6
Komerca Sekretario, La, de J. ROS SUDRIÁ	...	0	6
Kursa Lernolibro, EDMOND PRIVAT	0	6½
Kurso Tutmonda de Esperanto, de E. GASSE	...	0	9
Legolibro por lernantoj , D-ro A. FIŠER (dua eld.)		0	9
Lingvaj Respondoj , de D-ro. ZAMENHOF	...	0	9
„ (Nova Serio) „	...	0	9
Sintakso Esperanta, de P. FRUICIER	1	6
Stenografio Internacia Aoro, de R. SPROUTE	...	0	6
Strukturo de la Vortaro Esperanta , by L. DE			
BEAUFONT (French and Esperanto)	0	4
Tutmonda Lernolibro (Gouin), de MARÉCHAL	...	1	0

Textbooks in other languages can be obtained to order.

DICTIONARIES AND PHRASE-BOOKS.

Aferistoj, Turistoj, k.c., Poŝlibro Internacia por, by G. NORMAN (bound)	2	0
Anatomia Vortaro (kvarlingva)	1	6
Conversation Manual, O'CONNOR (cloth, 1s. 1d.)	0	7
Deutsch-Esperanto, Wörterbuch, ZAMENHOF ...	2	2
Deutsch-Esperanto Wörterbuch, P. CHRISTALLER (bind., 5s. 2d.)	4	3
Dictionnaire complet Français - Esperanto, GROSJEAN-MAUPIN	6	0
Enciklopedia Vortareto Sciencia (Esperanta kaj Franca), C. VERAX	6	0
English-Esperanto Dictionary, J. RHODES ...	5	4
English-Esperanto, by O'CONNOR and HAYES ...	1	8
Esperanto-English Dictionary , MILLIDGE. cloth	5	3
Esperanto-English, by A. MOTTEAU	1	8
Supplements to above ... Esp. 1½d. and Eng.	0	4
Esperanto-Deutsch Wörterbuch (bound, 2s. 8d.)	2	2
Esp.-Franç., Dict. E. GROSJEAN-MAUPIN ...	1	0
Esp.-Français, Dict. de P.E.S., 2s. 6d., bound...	3	0
Français-Esperanto, Vocabulaire, by TH. CART	2	6
Franc.-Esp. Dictionnaire, P.E.S. (cloth)...	4	6
Frazaro, de HENRI DE COPPET	1	0
Frazaro, Deut.-Esp., VELTEN (cloth, 2s. 6d.) ...	2	0

	Prices, post free.	
	s.	d.
Frazaro, Praktika, laŭ A. Matthias, J. BOREL ...	0	3½
Frazlibro, Popola, R. DESHAYS	0	6½
Frazlibro de l' Turisto (nova eldono)	0	6½
Konkordanco de Ekzercaro , A. E. WACKRILL...	1	0
de Sentencoj , de ŬOAGO	0	10
Marista Terminaro, Provo de, ROLLET DE L'ISLE	1	6
Matematika Terminaro, by RAOUL BRICARD ...	0	9
Muzika Terminaro, kompilita de F. DE MÉNIL...	0	7
Naŭlingva Leksikono de Esp., L. BASTIEN ...	3	0
Novaj Vortoj, Du Mil, P. BOULET	1	6
Oficialaj Radikoj (BOIRAC)	0	6
Plena Klasika Libro de Esperanto. Luksa		
eldono kun ingo, 1s. 3d.	1	0
Plena Vortaro Esperanto-Esperanta kaj Esp.-		
Franca, EMILE BOIRAC. Tri volumoj ...	9	6
Rimoj, Vortaro de Esperantaj, de J. RHODES ...	0	7
Technique, Vocab. (Français-Esp.), de CH. VERAX	2	6
Universala Vortaro , de D-ro. ZAMENHOF ...	1	0
" " Oficiala Aldono al	0	6
Vortaro de Esperanto (en Esperanto), KABE ...	4	0
Zamenhofaj Vortoj , netroveblaj en U.V. (L.K.		
Eldono), redaktita de A. E. WACKRILL ...	1	1

Other dictionaries can be obtained to order.

Other dictionaries can be obtained to order.

LITERATURE.

(See also **Drama**).

Akvo Dormanta (Meksikana vivado), L. BIART...	o	7
Ali Baba kaj la 40 Rabistoj , Major-Gen. G. Cox	o	4½
Aladin ; aŭ, La Mirinda Lampo ..	o	7
Aventuroj de la Kalifo Harun Alraŝid ..	o	4½
Alegorioj el la Naturo (Gatty), trad. GEGO ...	o	6½
Alicio en Mirlando (Carroll), trad. E. L. KEARNEY, M.A. (bind., 2s. 3d.) ...	1	2½
Al mia Fratineto (Letero pri la seksvivo) (F. Ortt), trad. A. MULLER ...	o	9
Amoro kaj Psiĥe (Apulejus), trad. E. Pfeffer ..	o	7
Anekdotaro , Tutmonda, I. (Anglujo), E. ĈEFEĈ	o	3
Anjo (I. Turgenev), trad. D-ro. A. FIŠER ...	o	7
Antaŭen kun kredo (Pola <i>Esp-isto</i> jarlibro) ...	2	3
Aŭtunaj Floroj (10 poemoj de D-ro Schulhof) ...	o	7
Ave Patria ... (Reymont), D-ro. LEONO ZAMENHOF	o	7
Batalo de l' Vivo, La (Dickens), trad. D-ro. ZAMENHOF (bind., 2s. 2d.) ...	1	1½
Berna Oberlando , Tra, ilustrita, T. HOPF ...	o	7
Besta Vivo , Bildoj el (K. Ewald) ...	o	11
Biblio, El la , elektitaj ĉapitroj, ZAMENHOF ...	o	3½
Bibliografio Esperanta (G. Davidov) ...	2	2
Blinda Rozo (Hendrik Conscience) ...	1	1
Blonda Ekberto, La (Tieck), D-ro W. FISCHER	o	6
Bona Sinjorino (E. Orzeszko), trad. KABE ...	o	3½
Bontemplanoj, La , M. GAUTROT ...	o	4½
Brazilio (E. Backheuser) ...	1	6
British Esperantist , Vol. III., 2s. 6d.; IV., V., VI., VII., VIII., IX. ...	4	o
British Esperantist , Covers for Binding Vol. IX. ...	o	10
Bukedo , de Prof. C. LAMBERT ...	2	o
Bulgaraj Rakontoj . D. ATANASOV ...	o	3½
Ĉe la piedoj de la Majstro (Alcyone), trad. W. W. MANN. Luksa eldona ...	2	1
Dankon (T. Combe), trad. E. RAMO ...	o	7
Deveno kaj Historio de Esperanto ...	o	7
Devjatnin, V. N., Plena Verkaro , Libro I., 2s.; Libro II., 2s. 6d.; Libro III., 1s. 6d.; Lib. IV.	1	9
Diservo de la Angluja Eklezio ...	o	7
Diversaĵoj (stories translated by various writers)	1	6
Dogmaro pri la Vivo (Swedenborg) ... cloth	o	7½
D-ro. Jekyll kaj S-ro. Hyde (Stevenson), MORRISON kaj MANN ...	1	1½

		Prices, post free.				Prices, post free.	
		s.	d.			s.	d.
Don Kihoto en Barcelono, F. PUJOLA Y VALLÈS	0	3½		Katerino (Ševčenko), trad. V. N. DEVJATNIN	0	3½	
Du Noveloj (M. Jókai), trad. J. DE LUXENBACHER	1	3		Kaukaza Kaptito (Tolstoj), ŠARAPOVA	0	3½	
Du Paroladoj , de EDMOND PRIVAT	0	4		Kauzo de la Senlaboreco, La, de H. C. MEES	1	4	
Du Rakontoj, verkitaj de D. DE ROTHAN	1	1		Kimra Karaktero, La. R. P. GRIFFITHS	0	2½	
Du Rakontoj de A. Čehov, trad. B. KOTZIN	0	4		Kio Okazis Foje en Sidono, GRABOWSKI	0	7	
Du Rakontoj (Alfred de Vigny), trad. SAM MEYER	0	3½		Kio povas okazi se oni donacas surprize, de			
Dürer, Albrecht. Reproduktaĵoj (53) kun teksto				E. ĈEFEĈ (kun 16 ilustraĵoj), dua eldono	0	7	
en Esperanto (tole bindita, 5s. 5d.)	4	4		Kion Patrino povas Suferi (H. Conscience), trad.			
Eĉ en doloro ni estu ĝojaj	1	0		F. SCHOOF	0	6½	
Ekonomio Socia (Marchlewski), trad. E. PFEFFER	0	4		Kondukanto kaj Antologio , de A. GRABOWSKI	2	0	
Elektitaj Fabeloj (Grimm), trad. KABE	1	8		Konfeso (M. Pogačić), trad. A. JOZIČIĆ	1	3	
Elektitaj Fabeloj (La Fontaine), G. VAILLANT	0	9		Kongreso, La Tria , multilustrita	1	6	
Eliro (Exodus), trad. L. L. ZAMENHOF	2	0		Konfeso (L. N. Tolstoj), trad. M. S. TENNER	1	4	
Eneido (Virgilio), trad. Dr. VALLIENNE	3	0		Kredo kaj Scio (D-ro Gruner)	0	8	
En Fumejo de l' Opio (Reymont), KABE	0	7		Kroataj Poeziaĵoj, trad. MAVRO ŠPICER	1	7	
En Harmonio kun la Eterneco (R. W. Trine),				Kulturceladoj de la Nuntempo (Prof. Dr. Forel)	0	10½	
trad. F. SKEEL-GIÖRLING. Tole-bindita	1	8		Kvin Noveloj germanaj, trad. L. E. MEIER			
En la Lando de la Blanka Monto. D-ro NOËL	1	0		(cloth)	2	2	
En la Montoj (A. E. STYLER)	0	7		Laborista Klaso kaj Socialismo (Cachin)	0	3½	
En Malliberejo (E. Ĉirikov), KABE	0	3½		La Lasta (W. Reymont), KABE	0	3½	
En Rusujo per Esperanto, A. RIVIER	1	5		Laŭroj (Premiitaj Verkoj de <i>La Revuo</i>)	2	0	
En Svislando. Bele ilustrita. E. RAMO	3	2		Legendoj (A. Niemojewski), trad. Br. KUHL	2	2	
Esperanto, Pri (Kontraŭ la reformuloj),				Legolibreto, J. BOREL	0	3½	
AYMONIER	0	9		Levidoj (Leviticus), trad. L. L. ZAMENHOF	2	0	
Esperanto Kripligita, B. KOTZIN	1	2		Libroj de Kantoj (H. Heine)	0	3½	
Esperantaj Prozaĵoj	2	6		Litadmonoj de S-ino Kodel (D. Jerrold), J. ROBBIE,			
Esperanta Literaturo, Pri la. EDMOND PRIVAT	0	9		Du serioj	0	1½	
Estetiko en Medicino. Dr. H. SWIECICKI	0	8		Londonaj Interesaĵoj, kun kvar karto	1	2	
Estu Homo! (C. Wagner), trad. SAM MEYER	1	3		Lupo, hundoj kaj homoj (A. Dygasinski), trad.			
Evangelio Sankta Mateo, MIELCK kaj STEPHEN	0	7		Br. KUHL (cloth)	1	1	
Evangelio de S. Johano, La, ilustr.	0	1½		Maja Nokto (Gogol), trad. A. FRENKEL	0	7	
Evangelioj, La Kvar (En unu rakonto), P-ro. R.				Mainovaj Paĝoj el "L.I." (Unua serio)	1	4	
LAISNEY	1	6		Manon Lescaut (Prevost), trad. D-ro. VALLIENNE	2	6	
Fabiola (Kardinalo Wiseman), trad. E. RAMO	3	6		Marĉfloro, hungara novelo de F. HERCZEG	1	1	
Fabeloj al Helenjo , trad. D-ro. N. KABANOV	0	3½		Marta (E. Orzeszko), trad. D-ro. ZAMENHOF	3	6	
Fabeloj de Andersen, I., SKEEL-GIÖRLING	0	3½		Mia Poŝhorloĝo (M. Konopnicka), trad. KABE	0	6	
Fantomo en Lublo (el la hungara lingvo)	1	1		Mirinda Amo , orig. romano de H. A. LUYKEN			
Fantomoj (I. Turgenev), trad. D-ro A. FIŠER	0	3½		(bound, 3s. 10d.)	2	9	
Faraono, La (B. Prus), KABE, 3 vols.	2	0		Ni Sekvu Lin (H. Sienkiewicz), trad. BR. KUHL	0	10½	
Fatala Suldo, trad. E. FERTER-CENSE	3	6		Nord-Germanaj Rakontoj (H. Bandlow)	0	3½	
Formortinta Delsuno (Vermandere), O. VON				Nova Antologio (poemoj), A. GRABOWSKI	0	7	
SCHOOR				Nova Testamento , according to binding, 1s. 9d. to	6	3	
Fundamenta Krestomatio , a collection of prose				Novaj Versaĵoj (Lermontov)			
and poetry, edited by Dr. ZAMENHOF, the				Noveletoj el la Nigra Arbaro, H. CHRISTALLER	0	3½	
standard guide for Esperanto style, 7th				Ondine (F. de la Motte Fouqué), trad. K. MYSLIK	1	1	
edition, in paper cover (cloth, 4s. 6d.)	3	6		Ondoj (Esperanto and English), A. E. STYLER	0	6½	
Krestomatia Konkordanco (I. Participoj),				Ora Ŝaflano, La Serĉado de la, O'CONNOR kaj			
O'CONNOR kaj HAYES	0	3½		HAYES (kun angla traduko, 9d.)	0	7	
Fundo de l' Mizero, La (V. Sieroŝevski), KABE	0	9		Pafo, La (Puŝkin), trad. D-ro A. FIŠER	0	3½	
Genezo (Genesis), trad. L. L. ZAMENHOF	2	0		Paĝoj el la Flandra Literaturo	1	7	
Centoj kaj Lingvo Internacia (Zamenhof)	0	3½		Parnaso de Popoloj, El (30-lingva popol-			
Germana Kanttrezoro, Muziko kaj teksto	2	3		kantaro), trad. A. GRABOWSKI	2	3	
Ĝil Blas (Elektitaj ĉapitroj), trad. Busquet	1	3		Patrino, La (Ernst Zahn), trad. J. ŠMID	0	3½	
Gulliver en Liliptulando, trad. M. INMAN	1	1½		Patrinoj, La (A. Aharonjan), D-ro A. FIŠER	0	3½	
Gvidlibro de Gibraltaro, CHARLES J. EDWARDS	0	7		Patroj kaj Filoj (Turgenev), trad. KABE	2	6	
Hermano kaj Doroteo (Göthe), trad. B. KÜSTER	1	1		Paŭlo Debenham , H. A. LUYKEN (cloth, 3s. 3d.)	2	2	
Himnaro, kompilita de M. C. BUTLER, L.R.A.M.	0	7		Pax (Zulawsky), trad. W. GRABOWSKI	0	5	
Historieto de Esperanto, FIŠER	0	7		Pekoj de l'Infaneco (Prus), trad. A. GRABOWSKI	0	10	
Historio de Esperanto , Ed. PRIVAT	1	1		Poeziaĵoj de Schiller, trad. KOL-O SWACH	0	7	
"	2	0		Pola Antologio , de KABE	2	0	
"	2	0		Portreto (Gogol), trad. D-ro. A. FISCHER	1	3	
Homaranismo. Dr. L. L. ZAMENHOF				Praktiko de la Apudesto de Dio, La (Fr.			
Horacio (Macaulay's Horatius). C. BICKNELL	0	9		Laŭrenco), LUYKEN (tole bindita, 7d.)	0	4	
Humoraĵo, Libro de l' (P. de Lengjel)	2	6		Predikanto, La (Ecclesiastes) D-ro. ZAMENHOF	0	9	
Hungaraj Rakontoj (P. Herczeg)	0	3½		Princo Serebrjanij (A. Tolstoj), trad. M. SID-			
Indo-Eŭropaj Lingvoj kaj Esperanto, TH. CART	0	2		LOVSKAJA, 285 paĝoj	2	9	
Instituto Milner, La, trad. Lyon'a Grupo	0	3½		Progresado de la Pilgrimanto, J. RHODES	1	7	
Inter Blinduloj (Dr. JAVAL)	2	0		Prop. piedvojaĝo al Oka Kongreso, DEVJATNIN	1	7	
Internacia Krestomatieto (Kun 6-lingva ver-				Proverbaro Esperanta , L. L. ZAMENHOF	1	9	
taro), A. AJSPURIT	0	4½		Psalmaro, La , trad. D-ro. ZAMENHOF	2	6	
Internacia Krestomatio (Kabe)	1	4		Puntistino, La, trad. CÉCILE ROYER	0	3	
Interrompita Kanto, La (E. Orzeszko), KABE	0	9		Rakontoj al mia Belulino (J. Bach-Sisley)	2	2	
Japanaj Rakontoj, CIF TOŠIO	0	7		Reĝo de la Montoj, La (About), trad. GASTON			
Kantoj de Salomono, La , trad. J. H. FRED	0	5		MOCH, ilustraĵoj de Gustave Doré	3	6	
Kanto de Triumfanta Amo (Turgenev), D-ro A.				Reĝo de la Ora Rivero (Ruskin), KELLERMAN	0	3½	
FIŠER	0	7½		Rikke-tikke-tak (Conscience), trad. M. POSENAER	2	2	
Karaktero (Luiscius), trad. T. L. BRUJN	0	6		Sableroj, MARIE HANKEL, broŝ., 7½d.; bindita	1	0	
Karavano, La (Hauff), J. W. EGGLETON	1	1		Senlaca Sinofero, La (Roksano), orig.	0	6½	
Karmen (P. Mérimée), trad. SAM MEYER	1	1					

	Prices, post free.	
	s.	d.
Sentencoj de Salomono La (Proverbs), D-ro. L. L. ZAMENHOF... ..	1	6
Sep Rakontoj , de IVAN MALFELIČULO	1	1
Spirita Juvelaro (Katolika Preĝolibro), bindita...	1	10
Sub la Neĝo , de J. J. Porchat, trad. J. BOREL...	1	2
Sufero (Carmen Sylva) en 7 lingvoj kaj Esp. ...	0	10
Superforta Ambicio (orig.), A. A. SAHAROV ...	0	6½
Ŝakludo, Artisto en (Hispan. kaj Esp.), J. PALUZIE	2	0
Ŝakproblemoj (60). J. PALUZIE	3	2
Ŝi, la Tria (H. Sienkiewicz), trad. A. GRABOWSKI	1	2
Tatterley (Tom Gallon), trad. A. WILSON	1	9
(bindita 2s. 3d.)	0	4
Teozofio, kelkaj vortoj pri, DIOU-THOUILLON ...	1	9
Tolstoj, Rakontoj de , 9 numeroj. La kolekto	0	6½
Tra Belgando, Nederlando kaj Anglujo, RIENZI	0	6½
Tra l' Silento (beautifully printed and bound),	2	0
EDMOND PRIVAT. Vellum, 1s. 6d. Leather	0	10
*Travivaĵoj de Ro Ŝo. RICHARD SHARPE ...	1	7½
Tri Angloj Alilande (Merchant), orig.	1	0
Tri Mortoj (Tolstoj), M. SIDLOVSKAJA	0	4½
Tutmondaj Fajroĉutimoj, de H. W. SOUTHCOMBE	0	3½
Unua Legolibro , Legaĵoj gradigitaj de KABE ...	1	7½
Vendetta (H. de Balzac), M. MERCKENS... ..	1	3
Versaĵoj en Prozo (I. Turgenev), KABE	1	0
Versfarado kaj Rimaro , PARISOT kaj CART ...	0	6½
Virineto de Maro, La (Hans Andersen), trad.	1	6
D-ro. ZAMENHOF. Ilustrita de H. M. Brodie	1	6
Vojaĝo interne de mia ĉambro (X. Le Maistre),	0	9
trad. SAM MEYER	0	9
Vojo de l' Vivo (La Vorto), L. N. TOLSTOJ ...	0	3½

DRAMA.

Advokato Patelin, trad. J. EVROT... ..	0	9
Angla Lingvo sen Profesoro (T. Bernard),	1	0
unuakta komedio, trad. G. MOCH	0	4½
Antaŭdiro, La, de C. STEWART, M.A.	2	6
Aspazio, 5-akta tragedio, L. ZAMENHOF	0	9
Avarulo, l' (Molière), trad. SAM MEYER... ..	0	7
Balŝuoj, La (Gastineau), 1-akta, trad. L. CARLOS	1	1
Barbiro de Sevilla, 4-akta, SAM MEYER	0	7
Bardell kontraŭ Pickwick, trad. W. MORRISON...	0	2½
Benkoj de la Promenejo (monol.), P. CORRET ...	0	5½
Boks kaj Koks. trad. C. STEWART, M.A.	0	7
Bombasto Furioza (W. Barnes Rhodes), trad.	1	0
CHARLES STEWART, M.A.	1	6
Consilium Facultatis (unuakta proza komedio),	0	3½
J. A. Fredro, trad. A. GRABOWSKI	0	5
Don Juan (Molière), trad. E. BOIRAC	0	6½
Dramoj, El la , esp-itaj de D-ro. ZAMENHOF ...	0	7
Du Biletoj, komedieto de FLO RIAN	0	6½
Edziĝo Kontraŭvola (Molière), trad. V. DUFEUTREL	0	6
Edziĝo Malarangita, de V. INGLADA	2	5
"Elpelu Lin!" unuakta komedio (T. J. Williams),	0	7
trad. J. HEDLEY INCE	0	7
En Danĝero, 5-akta (R. Unterman), orig. ...	0	3
Geedzigopeto (3-akta komedio), ROKSANO ...	1	1
Georgo Dandin (Molière), D-ro. ZAMENHOF ...	1	0
Ginevra (3-akta dramo), EDMOND PRIVAT ...	3	0
Halka, 4-akta opero, trad. A. GRABOWSKI ...	0	3½
Hamlet , trad. D-ro ZAMENHOF, paper, 2s. ; cloth	2	0
Hispanaj Dramoj (J. Benavente), V. INGLADA ...	1	7
Ifigenio en Taŭrido (Goethe), ZAMENHOF ...	2	6
Julio Cezaro , trad. D. H. LAMBERT, B.A. ...	0	9
Kaatje, de Paulo Spaak (4-akta), trad. D-ro.	0	7½
W. VAN DER BIEST	0	6½
Kamena Angulo, La (du-akta), trad. GEGO ...	0	3½
Kara Panjo (W. Gordon), 1-akta, trad. GEGO ...	0	10
Kial ili estas famaj ??? (monologo), F. DORE ...	2	0
Komedioj, El la , esp-itaj de D-ro. ZAMENHOF ...	0	6
Komedioj, Tri Unuaktaj (luditaj en "La Kvara")	0	3½
Makbeto, trad. D. H. LAMBERT, B.A.	0	3½
Malsanulo pro Imago (Molière), W. VELTEN ...	0	0
Mazeppa, tragedio, 5-akta, A. GRABOWSKI ...	0	0
Monologoj, Tri, trad. P. BOULET	1	0
Nesia Hejmo, La (Benavente), 3-akta, V. INGLADA	1	0
Nevo kiel Onklo, La (Schiller), C. STEWART, M.A.	1	0
Patreco, 4-akta socia dramo (M. Wolf)	1	3

	Prices, post free.	
	s.	d.
Perfekta Kuiristino, 1-akta (Hentsch), RAMO ...	0	6
Por Kvietaj Personoj (1-akta komedieto) ...	0	6½
Protesilas kaj Loadamio, LEONO ZAMENHOF ...	1	0½
Rabistoj, La (Schiller), trad. D-ro ZAMENHOF ...	2	0
Reaperantoj (H. Ibsen), trad. O. BÜNNEMANN ...	0	3½
Revizoro, La (N. V. Gogol), trad. D-ro ZAMENHOF	1	6
Rikoltado de la Peco, La (Sturgis), (unuakta	0	4½
komedio), C. BICKNELL	1	0
Rompantoj, La , 5 monologoj, de F. PUJULA ...	0	3½
Sinjoro Herkules (burleskaĵo), ARNTZ kaj BUTIN	1	2
Ŝi Kliniĝas por Venki (Goldsmith), A. MOTTEAU	0	7
Solo de Fluto (P. Bilhaud), trad. F. DORÉ ...	2	2
Ventego, La ("Tempest"), trad. A. MOTTEAU ...		

SCIENTIFIC.

Analitika Geometrio Absoluta. D-ro C. VÖRÖS	8	6
Bakterioj, Kvin Prelegoj pri (Prof. Odo Rujwid)	1	1
Elementoj de la Geometrio Absoluta, D-ro. C.	4	2
VÖRÖS	1	4
Fortografia Optiko, Elementa, de KARLO VERKS	0	10
Higieno kaj Moralo, trad. A. HERREMAN ...	0	3½
Homa Radiado, Pri la, de E. BOIRAC	1	1
Kormalsanoj, La, priskribo populara (Burwinkel),	0	7
trad. D-ro. KUNSCHERT	0	7
Kurbaj Linioj, pri Unu Speco de, de Prof. A.	0	7
DOMBROWSKI	7	6
Monadologio (Leibniz), trad. E. BOIRAC ...	0	7
Poliglota Vade-Mecum de Internacia Farmacio,	0	7
C. ROUSSEAU		
Teorio de Evolucio de Kono, NADINDA KOLOVRAT		

MUSIC AND SONGS.

Birdoj forflugu! Muziko de S-ino GUIVY ...	1	6
Brilas l' Esper', de C. W. T. REEVE	0	7
Britaj Kantoj, Tekstaro de, AD. SCHAFER ...	0	3½
Danco estas Rava, La (valsa dueto), REEVE ...	1	1
En Songo (Heine-Zamenhof), L. RIGOR	0	9
Esperanta Lando, ROWE-MCBURNEY	0	3½
"Esperanto," de HARRISON HILL (Ang. kaj Esp.)	0	1½
Esperantaj Kantoj (dua eldono), laŭ konataj arioj,	0	6
de A. B. DEANS, ĉiu libreto (5 kantoj) ...	0	6½
Esperantista Kantaro (Fries), 53 pecoj	1	1
Espero, La , horo, de F. de MÉNIL... ..	0	7
" por baritono aŭ mez-sop.	0	7
" muziko de A. SCHAFER	2	1
Funebra Kanto, por orgeno, de C. B. MABON ...	1	7
Gaja Migranto, La, de C. B. MABON	0	7
Himnaro, kolekto da 103 anglaj himnoj, de	0	7
M. C. BUTLER	1	6
Ho, Mia Kor' (D-ro Zamenhof), de JOSÉE GUIVY	0	4½
"Huddersfield" Collection		

PROPAGANDA AND MISCELLANEOUS.

Advantages of Esperanto, by M. L. JONES ...	0	1½
Albumo de Konataj Esperantistoj, de F. SCHUCK	2	7
Demandaro pri la Historio, Literaturo kaj Organ-	1	1
izaĵoj de Esperanto, de R. DE LADEVÈZE ...	5	6
Do you know Esperanto? per 100	0	6½
Esperanto inter la Blindularo (A. J. ADAMS) ...	0	1½
Hour of Esperanto, An, CART-COX	1	3
How to Form Esperanto Groups, W. M. PAGE...	0	7
International Language, by W. J. CLARK, M.A.	0	4
Keys (Ŝlosiloj), Esperanto (I.P.E.), now ready in	1	8
English, German, French, Italian, Swedish,	0	8
Dano-Norwegian, Hungarian, Portuguese,	0	7
Bohemian, Russian, and Welsh, per doz.,	0	1½
6d. ; per 100	0	7
Spanish, 3s. 9d. ; Dutch, Finnish, Polish, per 100	3	0
Passing of Babel , by B. E. Long B.A.	4	0
Por kaj Kontraŭ Esperanto , de D-ro. VALLIENNE	0	7
Postcards, Propaganda (I.P.E.) per 100	0	4
Ditto, B.E.A. Propaganda, per 100	1	8
Ditto, Raphael Tuck Colrd. Ser. 9964, packet	0	8
Red Cross, Esp. Guide, Lieut. BAYOL	0	7
Salutpoŝtkartoj de B.E.A. per doz.	0	7
Solve de la Problemo de Lingvo Internacia		
("Esenco kaj Estonteco" el <i>Krestomatia</i>),	0	7
with English translation by A. E. WACKRILL		

MATURA, MALNOVA, BONGUSTA
VISKIO

ESPERANTO

LA BONSTATIGILO

* * * * *

Prezo:
Sm. 25.500.
Po Dekdu Boteloj.

Speciala Rabato de 2.5 Sm. sur ĉiu kesto, sed nur **AL LA ESPERANTISTOJ.**

UNUOPE po Sm. 2.5 ĉiu botelo.

Mono kun Mendo. Aŭfrankite.

Ĉia profito el la Marko "Esperanto" estas elspezata ĈE LA ESPERANTISTOJ.

KORESPONDU ESPERANTE PREFERE.

BUCHANAN, SCOTT & CO.,
Garthland Street, GLASGOW.

MASINSKRIBAJO.

La plej bona laboro je la plej malkaraj prezoj. Jura kaj ĝenerala kopiado. —*Esperanto*—specialaĵo.

THE NEW TIMES OFFICES:

11, QUEEN VICTORIA STREET, E.C.

Esperantista Poŝkalendaro 1914

La praktika, de ĉiu esperantisto ŝatata poŝlibro reaperis!

Tre interesa enhavo; inter aliaj: artikolo pri kalendara reformo, listoj de esperantistaj grupoj kaj de la gazetaro, speciala rubriko por kolektantoj, k.t.p.

La libreto estas vera trezoro por ĉiu propagandisto kaj kolektanto.

Prezo: Sm. 0,400 (Mk. 0,80) sendkosto eksterlanden Sm. 0,700.

Ader and Borel G. m. b. H., Esperanto-Verlag

Dresden-A. 1, Struvestr. 40.

**Second
Hand**

BOOKS
AT HALF PRICES.

NEW BOOKS AT 25 PER CENT. DISCOUNT.

Books on Esperanto, Educational, Scientific, Technical, Law, Medical, and ALL other subjects supplied. Sent on approval. State Wants.

Books Bought. Best Prices Given. Catalogue Free.

W. & G. FOYLE, 121-123, CHARING CROSS ROAD, LONDON, W.C.

EN CALIFORNIA

estas Aĉeteblaj Bienoĵ laŭgaj por la Produktado de la Fruktoj, Ĝardenaĵoj kaj Laktaĵoj! Ravega Klimato. Tre Fruktodona Tero. Abundo da Akvo. Bonegaj Vendejoj. Plenaĵ sciigoj ĉe peto al

J. L. SLATER,

Hearst Buildings.

San Francisco, California.

A NEW ORIGINAL NOVEL . . .

By H. A. LUYKEN, F.B.E.A.

MIRINDA AMO.

This book should engross the attention of every searcher after truth. Charming character studies.

295 pp. Well Printed on Good Paper.

Art Paper Cover, 2/6 net; Blue Cloth Boards, 3/6 net. Postage 3d. extra.

THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION (Incorporated).

SIGELMARKOJN.

Esperantaj kolektas, interŝanĝas, aĉetas kaj sendas siajn proprajn eldonojn (100 diversajn 60 sd.).

G. DAVIDOV, Saratov (Rusujo).

Postkesto N 12.

Petas specimenojn.

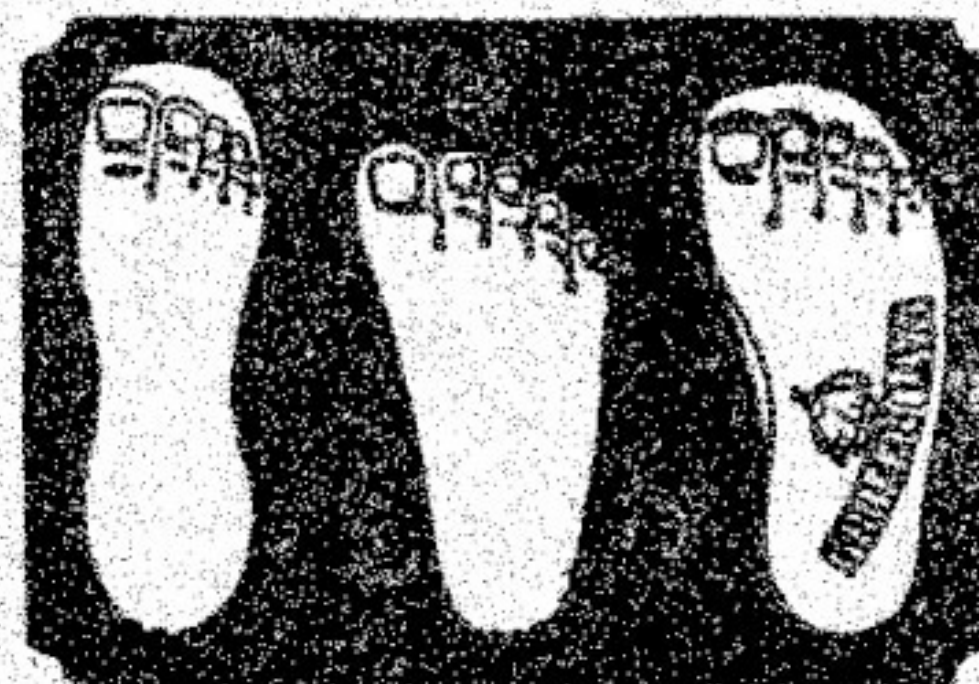
ESPERANTA MASINSKRIBADO

(Kun supersignoj). Addresses, MSS., etc.

Typewritten in Esperanto or English.

At Moderate Prices.

CHAS. J. PRIESTLEY, Ruswarp, Whitby, Yorkshire.

Botoj, Ŝuoj, Sandaloj, Pantofloj, Kaŝenkaj Ŝuoj, Ŝtrumpoj. Ĉiuj ekskluzive laŭ la tipo 'Naturformo.'

HOLDEN FRATOJ,

Katalogoj
Senpage.

3, Harewood Place,
Oxford Street, London, W.

"ESPERO." BONEGA PARFUMITA SAPO POR ESPERANTISTOJ.

Mendu Letere de "Ŭoago," de Brita Esperantista
Asocio, 133, High Holborn, W.C.

Prezoj afrankite en la Britaj Insuloj.

		Sm.
1 skatolo (tri pecoj)	11d.	0.458
2 " "	1s. 8d.	0.833
3 " "	2s. 5d.	1.208
4 " "	3s. 2d.	1.583
6 " "	4s. 6d.	2.250

Ĉiuj mendoj devas esti antaŭpagitaj prefere per
ĉekoj aŭ transpagiloj de la Ĉekbanko Esperantista.

Ĉiuj profitoj estos dediĉataj al la Esperanta
afero.

THE ESPERANTO TEACHER.

By HELEN FRYER.

New and Enlarged Edition.

52 pages of new matter, consisting of English Esperanto
vocabulary and prose readings.

Same price as before: 6d. net, 7½d. post free.

ESPERANTO STATIONERY.

Note Paper and Envelopes, extra quality Cream-laid,
stamped with Green Star and words "Lingvo Internacia
Esperanto."

5 Quires Note Paper, in packets **2s. 6d.**
100 Envelopes, in boxes

POSTAGE INLAND 3d. EXTRA.

N.B.—Orders cannot be sent abroad owing to prohibitive postage.

ĈIU SAMIDEANO BEZONANTA ĈIUSPECAN PRESAJON

Sin turnu al

J. BRISCOE'S PRINTING WORKS,
18—22, BANNER STREET, BUNHILL ROW, E.C.
Libroj, Programoj, Biletoj, Leterpaperoj, k.t.p.,
bone farataj.

ESPERANTIA ENTERPRENO.

DUA ELDONO

Esperanto-English Dictionary

(Vortaro Esperanto-Angla),

VERKITA DE

EDWARD A. MILLIDGE.

496-paĝa volumo, fortike tole-bindita.

Prezo 5s.; afrankite 5s. 3d.

Ĉe Brita Esperantista Asocio, 133-6, High
Holborn, London, W.C

La Nova Testamento.

THE NEW TESTAMENT IN ESPERANTO.

Published by the British and Foreign Bible Society and the
National Bible Society of Scotland.

PRICES.

White Paper Edition.

1. Art Cloth, Gilt Edges	1 6
2. French Morocco, Limp, Round Corners, Gilt Edges	2 0
3. Persian Yapp, Leather Lined, Round Corners, Gilt Edges	4 6

Oxford India Paper Edition.

4. French Morocco, Limp, Round Corners, Gilt Edges	3 0
5. Persian Yapp, Leather Lined, Round Corners, Gilt Edges	6 0

POSTAGE 3d. EXTRA.

THE BEST OF PRESENTS.

THE "ESPERANTO" FOUNTAIN PEN.

14-CARAT SOLID GOLD. FINE, MEDIUM AND BROAD POINTS. IRIIDIUM TIPPED.

The "Esperanto" Pen is guaranteed to give perfect satisfaction. It is beautifully made and finished,
and equal to any 10/6 pen of another make. It gives no trouble whatever, and will last for many years.

Price 5s. 6d. (Sm. 2.750), securely packed, post free.

THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION (Inc.), 133-136, High Holborn, London.

The BRITISH ESPERANTIST.

THE OFFICIAL ORGAN OF THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION.

VOL° X. N-RO 110.

FEBRUARO, 1914.

PREZO 3 PENCOJ.

KOSTO DE ABONO.—*En Granda Britujo*, afrankite: por unu jaro, 3 ŝilingoj; unu numero, 3 pencoj.

Eksterlande, afrankite: por unu jaro, \$0.75, fr. 4, M. 3; laŭ internacia mono, Sm. 1.50.

Abonoj estas akceptataj ĉe la komenciĝo de ĉiu monato, kaj devas esti pagataj per poŝtmandato aŭ Ĉekbanka transpagilo. Sin turni al la Sekretario, 133-136, High Holborn, London, W.C.

REDAKCIO.—Manuskriptojn, k.t.p., oni volu sendi al la Redaktora Komitato, 133-136, High Holborn, London, W.C. Tradukantoj antaŭ ol sendi siajn verkojn volu ĉiam certigi, se necese, ĉu la aŭtoro aŭ la originalaj eldonintoj permesas la represigon.

Pri artikoloj la Komitato rezervas al si la rajton korekti la erarojn de stilo, k.t.p. Ordinare oni ne resendas artikolojn neakceptitajn.

ANONCOJ.—Pri anoncoj, sin turni al la Direkcio, THE BRITISH ESPERANTIST, 133-136, High Holborn, W.C.—Privataj anoncoj pri Esperantistaj naskiĝoj kaj edziĝoj estas enpresataj po 2 ŝilingoj por kvar linioj.

ENHAVO.

	Paĝo.
From the Esperanto Watch Tower	21
Chronicle:—Coming Events.—Lecture List	22
Propaganda Points. COURIER	25
A London Letter. By A. A. MILNE	26
Parizo kaj la Kongreso. PAUL BLAISE	27
Kongresa Libereco. EDMOND PRIVAT	28
Redakcia Korespondado	30
Unua Libergermana Junulartago. Sino MARIA VAN REES	33
Progreso de Esperanto Alilande:—Germanujo, Transilvanio, Rusujo	34
The Internationalist. L. A. MOTLER	36
La Societo por Mondamikeco. Letero de Sir T. VEZEY STRONG, K.C.V.O.	37
Libraro kaj Gazetaro	37
La Sepa Brita Esperanta Kongreso en Sheffield: Alvoko	39
Council Meetings, B.E.A.	39
New Members, Examinations, Notices, F.K.I., etc.	40

From the Esperanto Watch Tower.

Boston, U.S.A.—Among the popular series of free public lectures on educational subjects, given this session in the Lecture Hall of the Boston (U.S.A.) public library, is one on "The Elements and Progress of the International Language," by Dr. D. O. S. Lowell, headmaster of the well-known Roxburgh Latin School.

Child-Life in Palestine is the title of an article in a recent number of *Chambers' Journal*, from which we cull the following interesting remark indicative of the very widespread progress of the international auxiliary language: "...But in the towns, especially in Jerusalem, you find all the higher branches—nature lessons, type-writing, Esperanto, even Shakespeare and the use of globes."

Esperanto at Budapest University.—The Hungarian Minister of Education has accorded permission for the admission of Esperanto as a subject in the curriculum of the Royal Hungarian Commercial University of Budapest.

International Chess Playing by Post Card.—A member of the British Esperanto Association, who recently inserted in this paper (*Fako de Korespondado Internacia*) a notice to the effect that he was desirous of playing chess by post card with Esperantists abroad, received a number

of replies, and is now conducting games with samideanoj in ten different countries.

Esperanto and the Police.—The Chief of Police at Leipzig, in view of the stream of foreign visitors which it is anticipated will pass through the city on the occasion of the great Book-Trade Exhibition to be held there this year, has recommended his subordinates to learn Esperanto, and a course of instruction has now been started. An interesting feature of the Exhibition will be an Esperanto Pavilion, designed by a well-known Leipzig architect, to the erection of which Esperantists from all over Germany have subscribed. The literature and statistics which will be on show in the Pavilion will afford striking evidence of the remarkable progress which Esperanto has made and is daily making.

Famous Publishing House and Esperanto.—We are informed that Messrs Dent, the publishers of the renowned *Everyman* library, have now in the Press an Esperanto text book entitled *Tra la Jaro*, on the lines of the excellent *Modern Language Series*, edited by Professor Rippmann. The price will be 1s. 6d. cloth, with coloured pictures. The adaptation to Esperanto has been carried out by Miss L. E. Waddy, of Southport.

CHRONICLE.

Matter for the Chronicle should be sent to the Editor not later than the 15th of the month, for insertion in the following number. Reports may be in English. Matter for "Coming Events" (which should be as concise as possible) may be sent in up till the 20th.

COMING EVENTS.

London.—On Friday, February 6, Mr. H. Bolingbroke Mudie will give an account of his tour in Canada under the title of "De Atlantiko ĝis Pacifiko en Kanado." The lecture, which will be illustrated by lantern slides, will take place at St. Bride's Institute, Bride Lane, Ludgate Circus, E.C., at 8 p.m. All interested are invited to attend.

Esperantaj Diservoj en Londono.—Januaro 11 okazis la kutima Esperanta Diservo, kiam parolis S-ro W. H. Brown. La proksima diservo okazos Februaro 8an, kiam parolos Lt.-Kol. J. Pollen. Samideanoj bonvolu noti la daton. *Horo 3.15, Loko Harecourt Church, St. Paul's-road, Canonbury, N.*

Bedaŭrinde, oni ne povos (kiel kutime) aranĝi teon post la diservo.

Konversacioj koncerne Interesajn Objektojn.—3 p.m., ĉiu-sabate, "Scott Expedition" ekspozicio en vestiblo de "Natural History" Muzeo, South Kensington, S.W.

Cirencester.—Our president, Mr. H. B. Mudie, will lecture on Esperanto at the Cirencester Agricultural College on Saturday, February 14, and at Sheffield, at the Y.M.C.A., on Saturday, February 21.

St. Helens.—La ĝojplena ĉiujara festo (6a) havos okazon la sepan de Februaro sabate en la urbdomo. Oni havos unue vistrondon kaj fine dancadon ĝis meznokto. Tiuj, kiuj partoprenis antaŭe, certe ĉeestos denove, kaj oni petas, ke la subtenintoj allogu aliajn gesamideanojn. Petante fervojajn oficistojn, oni povos havigi plimalmultekostajn biletojn el preskaŭ ĉiuj urboj ĉirkaŭ St. Helens. Venu multnombre! Ĝi devas esti eĉ pli sukcesa ol la antaŭaj aferoj. Oni komencos je la 6a 30 precize. Kosto de biletoj 1s. 6p.

LONDON.

Greenwich.—In the beginning of December, at the Halstow-road Non-Vocational Institute, the Esperanto class, conducted by Mr. W. H. Dennis, held its first concert.

Dr. Alexander occupied the chair. Amongst those who took part were the Misses Irene and Vera Alexander, who excellently rendered several songs and recitations. Messrs. Harold Tysoe and Stewart Lewis also contributed greatly to the enjoyment. Mr. P. D. Dyke, of Brockley, recited "Kial ili estas famaj?" Mr. W. H. Dennis sang "La Bandolero" and "La Alvoko" (The Call), and recited the Quarrel Scene from "Julius Cæsar" in Esperanto. Mr. Jayne read "La Musoj." Mr. C. W. Crofts, of Bloomfield-road Institute, Plumstead, sang with great zest Harrison Hill's "Esperanto; you can learn it in a week!" Mr. V. Grimmett, of Lewisham, spoke about the work of the "Universala Esperanto-Asocio," and the advantage of joining that association. Last, but not least, much encouragement and enthusiasm was evoked by the quite unexpected visit of Dr. Pollen, of Sidcup, past president of the British Esperanto Association, who invited the visitors present, and asked the others in this neighbourhood to join this class and learn this world-wide spreading auxiliary language.

The course in the Bloomfield Commercial Institute, Plumstead, has made excellent progress during the past season.

Londona Klubo.—En la Redakcia sanktejo oni demandis al mi lastatempe, ĉu la Londona Klubo vivas ankoraŭ. Kun miro mi ekdiris responde, "Ja!"

"Kial do la legantoj de la B.E. aŭdis nenion pri ĝiaj faroj?" Al tio ne estis eble doni kontentigan respondon, krom nur tio, ke priokupo kun aferoj lasis neplenumita la rolon de historiisto. Nun, Sinjoro Ĉefo kaj karaj legantoj, mi eksidas antaŭ la skribmaŝino kaj ordonas al ĝi skribi tiun historion.—La programo komenciĝis je 3a de Oktobro kun humore-serioza parolado de S-ro Frank Zocher, en kiu elbrilis multaj spritaĵoj. Inter ĉi tiuj unu estis, ke la homoj similas ĉevalon konatan de li. Tiu ĉevalo tiel kutimadis kuri inter la linioj de la tramreloj, ke, kiam fine en sia maljunaĝo ĝi estis uzata ĉe ordinara veturilo, la veturigisto devis lasi ĝin iradi en rekta linio sekvanta la tramrelojn! Ni, la homoj, diris la parolanto, estas ja nur tramĉevaloj, kiuj trotadas laŭ la tramlinioj, en kiuj ni estas edukitaj, ĉu de Protestantismo aŭ Katolicismo estas tute egale.—Aliaj temoj estis: "Kiel mi pasigis mian libertempon," kaj "Kio estas la Celo de la Vivo?" En la unua la plimulto tro tendencis katalogi lokojn vizititajn (kaj kompreneble ĉiu loko, estas senbezono diri, estis belega!). En la dua, okazis vigla disputo ĉu la celo de la vivo estas—*la serĉado de la propra feliĉo* (laŭ S-ro G. J. Cox), aŭ (laŭ la raportanto) ĉu ĝi devus esti—*krei en ni la estontan perfektan homon*. Ŝajnis preskaŭ ke la diskuto estos senfina; certe ne mankis en ĝi energio.—La Publika Koncerto, Novembro 14, altiris pli ol 200 personojn. En tiu okazo ni havis la grandan plezuron aŭdi la bonegan kanton de Harrison Hill "La Vera Frataro" kantata de la aŭtoro mem laŭ propra akompano. La teatraĵeto "La Robo de l' Avino" estis bonege prezentita de S-ro Archibald Sharp kaj F-ino Florence Barker, sed mi dubas ĉu ĝi estis konvena por la okazo de propaganda koncerto. S-ro H. Bolingbroke Mudie, ĵus reveninta el Kanado, parolis pri siaj spertoj tie, kaj rimarkigis kiel necesega estas Esperanto en tiu kosmopolita lando.—La 28an ni havis lumbildan paroladon de S-ro Paul Blaise pri "La Vivo en Parizo," kaj la 19an de Decembro alian pri "Egipto kaj la Nilo" de nia Vic-Prezidanto, S-ro J. Bredall, F.R.G.S.; ambaŭ estis tre ŝatataj.—"Modelaj Lecionoj" okazis la 2an de Januaro, kiam nemultaj ĉeestis, eble pro la postefikoj de la festa sezono. S-ro W. H. Browne kaj la raportanto utiligis la okazon prezenti siajn ideojn pri la instruado de Esperanto. Ambaŭ, de malsamaj vidpunktoj, aprobis la instrumentodon en kiu oni procedas de konkretaj ekzemploj al reguloj, kaj ambaŭ faris uzon el skizoj, kiuj liveras materialon por bild-paroloj.—La ĉefpeco de la sezono, mi kredas ke ĉiuj konsentos, estis la vespero aranĝita de F-inoj Grant (Decembro 5) sub la titolo "Zamenhofa Vespero." Ĉiu numero, enkalkulante deklamojn, kantojn kaj ludojn, estis Zamenhofa. La ludoj meritas noton. Unu estis—Pri la *Ekzercaro*. La kondukanto legas parton de frazo el la *Ekzercaro*, kaj la ludantoj, al kiuj estis antaŭe disdonitaj kartoj kun unu aŭ du vortoj sur ili, vokas la finon de la frazo, se li havas la rilatajn vortojn sur la propra karto. La alia ludo estis, *Proverbaro*. En tiu, kartoj kun duono de proverbo skribita sur ili estas dismetitaj en la ĉambro, kaj la ludantoj havas alian duonon. La celo estas kunmeti plej rapide kompletige la kartojn por fini la frazon.—Inter la alilandanoj, kiuj vizitis nin estis unu junulo el Berlina Universitato, S-ro Barono von Eickstedt—kun freŝa vizaĝo kaj freŝa animo. Li venis en Anglujon el Gibraltaro, vojaĝinte piede tra Belgujo, Francujo kaj Hispanujo.—P. J. CAMERON, *Sekretario*.

THE PROVINCES.

New Groups.—We are glad to welcome to our ranks this month four new groups, namely, in DONCASTER, DUNSTABLE, BLACKPOOL, and SPEN VALLEY. May they long continue to uphold and advance our cause in their respective districts.

Brighton and Hove.—At this group's last meeting of the year a very pleasing little incident took place. To commemorate the event, and to show their appreciation of the devoted work of their secretary during the seven years she has held office, the members presented her with a solid leather dress-case and an attaché-case, *en suite*. The spirit of cordiality and unity that has been so evident in the club during her period of office has rendered Miss Eklund most popular, and the unanimous enthusiasm which the idea of this gift evoked well proved how much her tact, reliability, and thoroughness are esteemed.

Barrow-in-Furness.—La Ĉiujara Festo okazis la 16an de Januaro en la Cambridge Hall kaj preskaŭ 70 ĉeestis. Komenciĝis la dancado kaj visto laŭvole ĝis vespermanĝo. Post la regalo sekvis kantoj Esperantaj kaj Anglaj kaj propaganda parolado de la Prezidanto. Sekvis tiam dancado kaj vistrondo ĝis la unua matene. La afero bone sukcesis kaj al ĉiu plaĉis.—W.H.B.

Cheltenham.—The annual meeting was held on January 13, when a good number were present, the chief business being election of officers for the year. Amongst those elected were: S-ro J. L. Butler, president; S-ro T. Freeman and Kolonelo Beale, vice-presidents; S-ro F. S. Garnick, treasurer; S-ro W. G. Phipps, secretary; S-ro J. F. Canter, librarian. A strong committee was also formed. The meeting was followed by a short musical programme, including "La Espero" and "La Alvoko," refreshments being served during the interval.

Alvoko! We feel certain that there are many people who are in sympathy with the Esperanto movement living in and around Cheltenham, and who are not attached to any group, and we appeal to all such to come and join us and help to make our meetings a success. The annual subscription is 2s. 6d. The secretary will be pleased to give any information required.

Gateshead.—This society began its winter session on October 25, in the N.E.R. Institute. The class is under the presidency of Mr. Kearton, and Mr. Geo. Watson is secretary. There was a fair number of persons present.

Harrow.—The autumn meetings of this society were concluded on Dr. Zamenhof's birthday, December 15, by an enjoyable soirée, presided over by Mr. Bernard Long. Among the Esperanto items on the programme special mention may be made of Mr. G. R. Warburton's songs, "La Nerenkontito" and "Flugintaj Revoj," Miss Mary Warburton's recitation, "Vizitantoj al Infaneco" ("Childhood's Visitors," by W. Mackworth Praed), and Mr. Fleming Fulcher's fine rendering of Mark Antony's speech over the body of Cæsar. The two last-mentioned items had been translated into Esperanto by Mr. Fulcher. During the evening a congratulatory letter to Dr. Zamenhof was passed round for signature by all present, and subsequently despatched to Warsaw.

Mondamikiga Diservo en Loughton, Staffs.—Pastro R. E. Fairbairn, kies belan predikon antaŭ la Brita Kongreso en Cheltenham ni danke memoras, faris sian ĉiujaran Mondamikiĝan predikon Dimanĉon vespere la 4an de Januaro, pri "Kristanismo kaj Militarismo." Jen

kelkaj trafaj frazoj: "Oni diras, ke la mondpaco nur estas revo. Tio estas vera. Sed estas la revo de Dio, kaj la revoj de Dio ĉiam plenumiĝas."

"Mi tute ne povas kompreni ian Kristanismon, kiu ne fondiĝas sur la Preĝo de Nia Sinjoro (Patro Nia) kaj la Prediko sur la Monto. La milito nepre ĉesos. La mondo movadas al la mondpaco. Mi konsideras, ke estas religia devo, ke ni legu kaj pripensu tiajn librojn kiel 'La Granda Iluzio,' de Norman Angell. Dediĉu vin al Jesuo por la servado al la paco-tutmonda." Pastro Fairbairn finante, forte konsilis la studadon de Esperanto kiel helplingvo al la paco kaj mondamikiĝo. S-ro Harrison Hill parolis kaj kantis Dimanĉon kaj London.

The Three Towns (Plymouth, Devonport, and Stonehouse) Group has been in existence some five or six years, but only within the past three months has open-air propaganda been in vogue, introduced and inaugurated by Dr. Phizicky during his recent visit to Plymouth.

Three months ago the "group" was re-formed as a result of the propaganda, and from a membership of twelve or sixteen has now risen to some sixty paying members.

The Market-Place was the *locale* of our earliest meetings, at which the *Esperanto for All* met with a ready sale, as already reported in these columns. We have now inaugurated a Sunday morning meeting on the North Quay, where we have good and intelligent audiences, in last Sunday's meeting recruiting some half-dozen students and members. As a "group" we heartily endorse the suggestion of the circular letter issued by the Council of the British Esperanto Association, and cordially fall in with the suggestion of a simultaneous open-air inaugural meeting on Saturday, May 2, 1914, for a summer campaign.

The "group" would be pleased to open correspondence with any other groups with a view to mutual help in the propagation of the *lingvo internacia*.—S.H.P.-R.

SCOTLAND.

Edinburgh.—The meetings for the New Year opened with another *travivaĵo*, communicated by "Ro Ŝo" and read by Miss A. M. Munro. A very enjoyable evening was spent on January 14, when *deklamoj*, some of them original, were given by six members of the group.... The *Keljo* celebrated Hogmanay—December 31—by a well-attended whist drive.... A class for beginners was started on January 15 in the hall of Morningside Congregational Church, under the instruction of Mr. Robert Walls, and will meet on Thursdays at 7 p.m.

Glasgow.—The group meetings are being well attended, and the subjects for discussion offer ample opportunities for conversation. A larger measure of publicity has been given to the weekly meetings of the society by the *Glasgow Evening News* and the *Citizen*, for which the group are grateful, and hope they will continue to help on the propaganda in this way. Fourteen new members have joined the society since the beginning of the New Year, which quite exceeds the experience in former years during the session.

WALES.

South Wales.—The advent of the year 1914 will long be remembered by the South Wales *samideanoj*, for our energetic president, Mr. Bolingbroke Mudie, addressed a series of propaganda meetings in the neighbourhood of Cardiff.

The first meeting was at NEWPORT on New Year's Eve, but, probably owing to the somewhat festive nature of the evening, the attendance was far from satisfactory. Nevertheless the few non-Esperantists present were favourably impressed, and we have reason to believe that, at last, Esperanto has made a beginning in that town.

On January 1, at PONTYPRIDD, in the Hall of the Mission to the Deaf and Dumb, a good audience came together. The chairman was Sir Edward Anwyl—the recently appointed head of the new Training College for teachers, at Caerleon. Sir Edward, who is probably the most prominent nationalist in the principality, spoke very sympathetically of Esperanto. He had long taken a passive interest in the language, and stated that henceforth he intended taking an active interest, and promised to become a member of the B.E.A. In the course of his introductory remarks Sir Edward said there was no living tongue which could become a universal language; therefore, the need for a language that could be easily acquired and understood by all was apparent.

Mr. Mudie was particularly happy in his remarks, and so convincing was he that a good supply of textbooks was disposed of. A large number of questions were put to the speaker, showing that interest had been awakened. The Rev. Bodfan Anwyl had organised the meeting, and he was cordially thanked for the efforts he had made.

On Friday, January 2, at the Y.M.C.A., BARRY DOCK, another successful meeting took place. Mr. R. I. Evans, headmaster, had splendidly arranged and advertised the meeting, and he deserved the congratulations of all.

On Saturday afternoon the quarterly meeting of the South Wales Esperanto League took place at the Y.M.C.A. Buildings, CARDIFF, under the presidency of Rev. W. H. Harris, B.Litt. (Oxon.), F.B.E.A. The rules of the League were discussed and adopted, and Mr. Jack Edwards, Aberystwith, was elected vice-president. The secretary of the League favourably reported on the progress made during the previous three months. Mr. Mudie, who arrived during the meeting, spoke a few encouraging words, and votes of thanks to D-ro Rhys Jones and S-ro Dan Thomas for the hard work they had put in in organising the meetings and for their financial support were accorded with applause. In the evening Mr. Mudie delivered his well-known address on "An Esperantist's Holiday in the Balkans." This was well received by an appreciative audience.

Songs in Esperanto by Miss Eilir Evans, Miss Elsie Brown, and Miss Hosking added a charm to the meeting. On Sunday Mr. Mudie addressed a meeting of the P.S.A. Brotherhood at the United Methodist Church, Penarth-road, and this meeting brought a useful series to a close. These meetings have given a great impetus to our afero in South Wales. The Press paid us the compliment of favourably reporting the meetings; *The Western Mail* and *Daily News* interviewed Mr. Mudie, and long reports appeared in these papers. The *fervoruloj* are very thankful to our president for the help he has given us, and will now press forward with renewed enthusiasm and vigour. The president paid visits to many places, including the Stock Exchange, a coal mine, the National Insurance offices, etc., making converts wherever he went. *Tre korajn dankojn, S-ro Prezidanto!*—W.E.D.

THE FEDERATIONS.

Mezlanda.—Akceptinte la inviton de la Rugby'aj Federacioj, oni festis, Sabaton, Januaro roan, la Sepan Konferencon en tiu urbo de Fervojoj. En la

p.t.m. okazis la Afera Kunsido, kiam S-ro W. H. Garbutt, finante sian jaran devon kiel prezidanto, gratulis la Federacion pri la sukceso de la agado dum 1913 kaj bonvenigis en la Prezidantan Seĝon, S-ron C. F. White, al kies fervoro kaj iniciatemo oni multe fidis en la nova jaro. En la Afera Kunsido oni ankaŭ decidis, anstataŭ aranĝi propran konferencon, Paskatempe, instigi la Federaciojn ĉeesti la "Eisteddfod" de Federacio de Lancashire kaj Cheshire. Babilade tetrinkinte oni ĝuis, sub la gaja prezido de S-ro White, bonan koncerton kiu, komenciginte per bela kaj fotografinda "tableau" "Paco Sur Tero," en kiu aperis diversnacie vestitaj homoj subtenante la verd-stelumitan spiriton de Esperanto, okupis la vesperon kun intertempoj, en kiuj oni plue babiladis kaj aŭdis fervorajn instigojn de la prezidanto pri ĉeesto en Pariza Kongreso.

Ĉirkaŭ kvardek personoj ĉeestis la konferencon kaj ĉerpis freŝan entuziasmon por la vintraj laboroj.—H.W.

SOME RECENT LECTURES.

"**Pri Parizo**" estas la titolo elektita de S-ro Blaise por siaj paroladoj kun (aŭ sen) lumbildoj pri la kongresurbo.—Dum la lastaj du monatoj, li jam parolis kun sukceso ĉe la Esperantistaj grupoj de Londono, Camberwell, Harrow, Mildmay, Wood Green kaj Woolwich. Ankaŭ ĉe la Societo de Junuloj, ĉe Nova Jerusalemo Preĝejo, Argyll-square. Liaj diroj pri Parizo mem, ĝia vivo kaj la kongreso tiel entuziasmigis la aŭskultantojn, ke jam sufiĉe granda nombro aliĝis al la kongreso de 1914.

S-ro Blaise faros similajn paroladojn (por la bono de la kongreso) en tiuj grupoj aŭ societoj, kiuj deziros. Por la aranĝoj pri datoj, k.c., oni sin turnu al li, 125, Hambalt-road, Clapham Common.

Nelson.—Recently Mr. W. B. Currie, of Burnley, to the Young Men's Class, Salem Sunday School. An interesting discussion followed, and many books were sold. Also on January 11, to the Young Men's Class, St. John's Sunday School, when about four dozen books were sold. There is every likelihood of a new group being formed in Nelson; Mr. H. Boddy, scoutmaster, is working very hard towards that end.

Colne.—On January 7 Miss Judson and Mr. W. B. Currie lectured here. A class of 30 students has been formed, with Miss Judson as teacher, and thanks to Mr. H. Horton, a most enthusiastic group has been started.

Plumstead (Kent).—On January 18, before the members of the Adult School, Eglinton-road, on "The Passing of Babel." All were much interested, and several won over to our cause.

TO FORM NEW GROUPS.

Names and addresses of those *samideanoj* willing to help in the formation of New Groups are inserted under this heading.

Sydenham, London, S.E.—Mr. Henry W. Newbold, 42, Larkberé-road.

Richmond-on-Thames.—Mr. G. Badham, 80, Mt. Arrarat-road.

Wimbledon.—Mr. Henry Holden, 149, Queen's-road.

Bristol.—Mr. W. F. Westmancote, 142, Chessel-street, Ashton Gate (formerly secretary of Cheltenham Group).

Boy Scouts, Liverpool, N.—Scoutmaster Percy Edwards, 6, Woodland-road, Walton, Liverpool.

Streatham, London, S.W.—Mrs. A. Freke, 4, Mount Ephraim-lane, and Mr. E. A. Allsop, B.E.A. Office.

Watford.—Mr. E. Tracey Archer, 38, Oxhey-avenue.

Dulwich, London, S.E.—Mr. E. A. Millidge, 33, Dovercourt-road, East Dulwich.

Earl's Court, London, S.W.—Babel House (Women's Industrial Training College), 96, Lexham-gardens.—Mrs. Bridges Adams at above address, or Mrs. L. A. Evans, 8, Bolan-street, Battersea.

East Finchley, London, N.—Mr. F. Baldwin, 44a, Segemere-avenue.

GENERAL.

Ĉe "la Dek-Sepa" en Paris.—La 27an de Decembro, 1913, la Grupo Fundamentista la "Dek Sepa" en Paris festis sian transloĝon en novan ĉambron, Salle Villiers, 64, Rue du Rocher, Paris. La festo okazis en tiu nova sidejo kaj ricevis grandan sukceson. Oni deklamis, kantis, dancis kaj profesoro Th. Cart rakontis anekdoton, sed la ĉefa sukceso estis por nia paroladinto, S-ro Paul Blaise, kies temo estis: Londono. La senfina aplaŭdo ricevita de nia fundamentista London'ano efike pruvis, ke tie ĉi en la "Urbo de Lumo" la brita samideanaro estas ĉiam akceptata kun plezuro kaj ni, tiaokaze, esprimas al la Brita Esperantista Asocio, al THE BRITISH ESPERANTIST, kaj al la estontaj britaj kongresanoj nian amikan fundamentistan kaj koran senton!—ROBERT BOLLACK, *Sekretario de la Grupo Fundamentista la Dek-Sepa.*

AVERTO.

De kelkaj belgaj kaj nederlandaj [kaj anglaj—*Red., B.E.*]. Delegitoj ni ricevis plendon kontraŭ iu serba Esperantisto sin nomanta Budjevac, kiu vizitante Belgujon kaj Nederlandon [kaj Anglujon] prunteprenis monon de Delegitoj kaj ĝin ne redonis. Li estas persono de 30 jaroj, kun haroj kaj okuloj nigraj, koloro de la vizaĝo flava, senbarba. Li portas nigran surtuton ornamitan per astrakana pelto. Li rakontas pri la Balkana milito kaj diras, ke li vojaĝas por grava serba ĵurnalo.

Oni estas petata noti tiun informon kaj sin gardi kontraŭ tiu trompulo.—*El Esperanto.*

Propaganda Points.

By COURIER.

Apart from the activity of the Esperanto Press Club, there is little doubt that the co-operation of local newspapers has not been sought as much as desirable in furthering our ideals. Many believe that "there is something to pay" before paragraphs can be inserted, and it is generally unknown that Editors are usually glad to receive reports of Esperanto meetings, the successes of individual Esperantists, whilst photos are acceptable to many newspapers. Paragraphs, however, should be clearly written or typed on one side of the paper only, and each sheet numbered and pinned in consecutive order. With the report a letter should be enclosed after this style:—

"DEAR MR. EDITOR,—I thought you might like to insert in your paper the enclosed report, and have therefore taken the liberty of submitting the matter herein. In anticipation thanking you, Yours very faithfully."

An Esperanto "News-Cuttings Book," in which to paste cuttings regarding the movement, is of great

assistance to the propagandist in preparing reports and addresses for local literary circles, to whom a letter should be sent offering an entertaining lecture on "Esperanto: The Modern Miracle." The Press must be kept "boomed" of the movement, and even the smallest picnic will afford some help in this direction. Each group should elect one of their number as Press Correspondent, whose duties should consist of keeping the Press well posted on Esperanto topics. For this position a typist, with a certain amount of literary ability, is to be preferred.

After the Paris Congress the propagandist should pen a short article of about 1,200 words, "With the Esperanto Flag—Experiences at Paris," pointing out the spirit of international fraternity and the social events of the Congress, and the opportunity for a renewal of friendships at Edinburgh in 1915. This will be the newspaper "slack season," and such matter will stand a good chance of acceptance, but it should be clearly stated that no remuneration is required. A penny stamp should be enclosed, so that the manuscript can be returned if unacceptable. If one Esperantist in every town recognised his duty in this matter, what a rally should we get at Edinburgh!

Let it not be forgotten that there must of necessity be a time for the ripening of the corn, and that results will not come at once. The seeds that are sown in the springtide will be reaped in the autumn. Even though many appear to have been sown on rough and stony ground, some are bound eventually to fall on good soil and bring forth their fruit in due season. With the Liverpool Eisteddfod next Eastertide, the Whitsun Congress, the Paris World-Congress in August, and the great Edinburgh rally in 1915, we shall really have a store of good things to view. Our sense of enjoyment will be the keener if we but only invite others to share in the feast.

Esperanto en Suda Kimrujo.

Kimrujo nun komencas ludi gravan rolon en nia movado, kaj kiam mi ricevis afablan inviton viziti tiun regionon por fari serion da propagandaj paroladoj, mi akceptis en la espero, ke per tia vizito ni povus antaŭenpuŝi la aferon. Mi parolis en Newport, Pontypridd, Barry Dock kaj Cardiff (2). La ĉeestantaroj ne estis tre grandaj, sed ĉiu montris grandan intereson pri la afero, kaj dank' al la energiaj klopodoj de la lokaj samideanoj, speciale de D-ro Rhys Jones kaj de S-roj Dan Thomas kaj W. Evans, longaj raportoj kaj intervjuoj aperis en la ĵurnaloj, kaj la *Western Mail* ankaŭ presigis longan ĉefartikolon.

Profesoro Sir Edward Anwyl, kiu prezidis por mi antaŭ ses jaroj en Aberystwith, prezidis ankaŭ en Pontypridd, kaj poste aliĝis la B.E.A. Dank' al la afableco de S-ro Vivian Rees mi vizitis la "Exchange" kaj ankaŭ malsupreniris karbo-minejon, kiu liveris neforgeseblan aventuron. Mi malsupreniris 1,600 futojn en la daŭro de 40 sekundoj!

Kompreneble ne estas necese, priverki la belajojn de la urbo Cardiff, kies Urbodomo meritas specialan viziton; sed apud la doko mi vidis eksterordinaran straton kun butikoj de ĉiuj nacioj, Finnoj, Rusoj, Danoj, k.t.p., kie la ŝipistoj aĉetas ĉian bezonaĵon. Mi pensis, ke mi estas en Kanado!

Ĉe la kvaronjara kunveno de la Suda Kimruja Ligo Esperantista mi renkontis multajn samideanojn, notinde Pastron W. H. Harris, kaj mi havis la okazon esprimi bondezirojn al la nova societo kaj danki miajn gastmastrojn por iliaj multaj klopodoj.—H.B.M.

A London Letter.*

By A. A. MILNE.

My DEAR JOHN,—Have you ever thought of becoming an Esperantist? I ask because a little book called *Esperanto for All* has fired me with enthusiasm for the language, and if you would become an Esperantist too, then we could write long letters to each other in the tongue. As it is, if I were to say to you “*La bela fraŭlino trinkas teon,*” you would be completely in the dark. You would not know that I was trying to convey to you the fact that “The beautiful young lady drinks tea,” and that the correct answer for you to make was “*La malbela hundo ne manĝas panon,*” or, in common English, “The ugly dog does not eat bread.”

People may say that it is only the Channel crossing which keeps thousands of Englishmen from going to France, but ignorance of French certainly keeps many thousands more of us at home. It is an ignorance which no phrase-book or conversation-guide can do anything to relieve. Writers of such books really seem to think that the difficulty of the Englishman in a foreign country is the asking of questions in the native language; whereas, of course, the real trouble is the understanding of the answer. If foreigners were as unresponsive as the average Londoner to a stranger's questions, it would be all right; if he would say “Yes” or “No,” or “Eight-thirty,” or “First to the left,” you could cope with it; but when he breaks into a stream of explanations, and ends by asking you a couple of questions himself, then the only thing is to take off your hat and depart.

Now if we could all learn Esperanto how much pleasanter it would be. You may reply, John, that I should probably become no better an Esperantist than I am a French scholar. But that isn't the point. The point is that the Frenchman to whom I talked would be no better an Esperantist than I. Your Latin, John, is of the same standard as mine—the Little-Go standard; but if we agreed to talk nothing but Latin to each other we shouldn't get on at all badly; whereas if you met Cicero in another world, and he was in a fluent mood, you would hardly understand a word he was saying, and he certainly wouldn't comprehend you. The beauty of Esperanto is that it will never be the native language of anybody, and that nobody will ever be quite at home in it. Nobody, I imagine, is going to think in Esperanto,† and it

is when your companion is thinking in the language into which you are laboriously translating that it is so difficult to follow him.

So let us learn Esperanto. There are some simple rules in it which appeal to me. Thus, all nouns end in “o.” Consequently if you should have forgotten the Esperanto for bicycle or sardine, you can make it up in the certain knowledge that you will have at least one letter right. As a matter of fact, “cat” is “*kato*” and “bird” is “*birdo*,” which shows that the Englishman has been well considered by the Polish inventor. But if you suppose that “dog” is “*dogo*” you are wrong. It is “*hundo*.” Another simple rule is that the definite article is always “*la*,” and you needn't bother about the sex of the thing you are dealing with. “*La Kato*,” John, whether it is a Tom or a Tomasine. I hope you are interested in all this because I propose to tell you some more. *In* denotes feminine and *et* diminutive. For example, *patro* is father, *patrino* is mother, and *patreto* a small father—under five foot six, say. Where in English you would have to say laboriously “a small bird of the female species,” I should say *birdetino*—or perhaps *birdineto*—I am not sure; but anyway a brother Esperantist would understand me. *Aĵ* denotes something made from anything else; as we should say *bovo*, an ox, *bovaĵo*, beef—or *brasiko*, a cabbage, *brasikaĵo*, a cheap cigar. Now, then, here is something rather jolly; *ist* denotes a person following a given occupation, *in* (as I said) denotes the feminine, *edz* denotes a married person. Very well. “*Lav-*” is the root of the word “wash”; you would probably have guessed that. *Lavo*, then, means a “wash”; *lavisto* means a person who follows the occupation of washing; *lavistino* naturally means a washerwoman; and—final triumph—*lavistinedzo* must mean a washerwoman's husband. Isn't that jolly? Let's do another one. I don't know the Esperanto for “cook,” but the root of “roast” is *rost*. A professional roaster is therefore *rostisto*, and *rostistino* would be the ordinary female cook in your kitchen. So if you didn't happen to know the Esperanto for “policeman” you could always make a dash at it with *rostistinedzo*. Golly, what a language. And you see the difference, don't you, between *rostistinedzo* and *rostistedzino*? The first is a female cook's husband, the second is a male cook's wife. *In* in a word doesn't necessarily mean, you see, that the word is feminine; only that there has been a woman in it somewhere. *Babilo* is chatter; *babilisto*, a person who makes his living by chatter, obviously a Member of Parliament; *babilistino*, a suffragette—however modern a word may be, you can always get at it somehow.

* Reprinted from the go-ahead and excellently illustrated weekly, *The Sphere*.

† As a matter of fact, thousands of Esperantists do think easily in Esperanto, and follow a conversation or a speech in Esperanto without any difficulty.—RED.

Well, I hope I have said enough to make you interested. Our trouble is that up to now the Esperantist has always been associated in the ordinary person's mind with nut cutlets and Jaeger vests; I don't know why Esperanto anyway is unpopular. I suppose the idea is that if you learn the language you are confessing yourself unable to converse fluently in French, German, Spanish, Italian, and Portuguese. Personally I don't mind confessing the things I can't do, but there are a good many people who do mind; and they would not like it to be thought that they are ill at ease in the language of whatever capital they may find themselves in. And, unfortunately, until everybody speaks Esperanto, it is not much good for any one person to begin to learn it.*

Parizo kaj la Kongreso.

De PAUL BLAISE.

Parizo, la urbo luma, la urbo gaja, la urbo de ĉiuj progresoj kaj ĉiuj idealoj sin zorge preparas por, post kelkaj monatoj, akcepti la pacan armeon de Esperantistoj.

Vera entuziasmo nun regas ĉe la diversaj Parizaj societoj, kaj verdire ĉe ĉiu esperantisto aparte, rilate al la granda ĉiujara internacia samideana kunvenaro.

Ne plu ekzistas la plej malgranda malkompreniĝo inter niaj Parizaj samideanoj! Ĉiuj fine komprenis, ke por la bono de nia afero estas necese, ke ĉiuj laboru kune, ĉiu laŭ sia forto, en sia propra kaj aparta kampo — tion povis konstati miaj amikoj kaj mi mem dum kristnaska vizito al Parizo. Ĉe la Pariza grupo en la Sorbonne, ĉe la "Dek-Sepa" (sendependa grupo), ĉe Presa Societo kaj Centra Oficejo ekzistas sama "paca" sento kaj entuziasmo pri la Dek-Kongreso de Esperanto kaj pri nia tuta afero ĝenerale.

Ĉiuj pretiĝas por taŭge akcepti la alilandajn kaj provincajn amikojn, kiuj honoros la kongreson per sia ĉeesto. Energia komitato (S-roj Bricard, Chaussegros, Rollet de l' Isle, kun helpo de S-ro Cart, kaj kelkaj aliaj) direktas la organizon de ĉiuj aranĝoj konfiditaj al diversaj subkomitatoj, kiuj, ĉiu aparte, havas sian specialan taskon.

Ĉiuj specoj de esperantistoj, laboremuloj, gajuloj, diskutemuloj, silentemuloj, k.t.p., k.t.p.,

havos dum la Kongreso kunvenojn laŭ sia aparta ŝato kaj trovos lokojn diversajn kaj malsimilajn, taŭgajn por ĉies gustoj.

La esperantistoj turistoj, t.e., tiuj samideanoj, kiuj utiligas nian lingvon kun celo trakuri la mondon, trovos ĉiun facilajn kaj helpon por funde viziti la urbon kaj ĉirkaŭaĵojn.

La specialistoj havos la okazon viziti siajn samcelanojn en siaj propraj ĉefoficejoj aŭ kunvenoj, k.t.p., k.t.p.

Pri la urbo ĉiuj nepre legis, kaj ja deziras ĝin viziti. Detalojn pri la Kongreso mem, mi ankaŭ ne povos doni, ĉar ili preskaŭ plenigus la numeron de B.E.! Sed al tiuj samideanoj deziremaj ricevi ĉiunonate la plej lastajn sciigojn pri la okazontaĵoj, mi konsilas, ke ili tuj aliĝu, sendante sian monon aŭ al la Kongresa sekretario en Parizo, al B.E.A., aŭ al mi mem.

Ĉiu samideano, kiu intencas ĉeesti Parizon dum Aŭgusto, sendu kiel eble plej baldaŭ sian aliĝilon kun ĉeko, poŝtmandato aŭ transpagilo de Ĉekbanko. Oni tiamaniere helpas la Komitaton, kiu bezonos multege da mono en ĉi tiu momento; oni efektive ne forgesu, ke por organizi kunvenaron kaj festaron tian, kia estos la "Deka," multaj elspezoj estas nepre devigaj.

Ĝis nun jam pli ol 800 samideanoj aliĝis, inter ili bedaŭrinde troviĝas nur malmultaj britaj nomoj! Estas espereble, ke tre baldaŭ ilia nombro estos la plej granda! Aliĝu tuj, kaj grandamase! La fruaj aliĝantoj perdos nenion, sed kontraŭe gajnos multe: ili efektive ricevos la kongresan gazeton (bonegan kaj legindan) unu monaton post sia aliĝo. Se, je la momento de la Kongreso, ili trovos, ke ili ne povos ĉeesti, ili skribu al la Kongresa Komitato, kaj ilia aliĝmono estos akurate resendita al ili malpli 10p., kiuj estos retenitaj pro la gazetoj senditaj kaj diversaj elspezetoj, kondiĉe ke la provizora kongreskarto estu resendita antaŭ la malfermo de la kongreso.

Mi memorigu al ĉiu, ke la kotizo por la "Deka" estas fiksita po 12s. Familianoj de kongresano (edzino kaj infanoj) ricevos kongresan karton rabate po 6s. Post la 1a de Junio, 1914, ĉiu kongreskarto kostos £1. Kaj ĉiu familia karto kostos 16s.

Al tiuj samideanoj, paroladistoj britaj, kiuj dezirus helpi al la kongresa komitato per paroladoj pri la urbo Parizo mi sendos kolekton da belegaj ĝisdataj kliŝoj, pruntedonitaj de la kongresa komitato, kun verkita de mi parolado, se ili skribos sufiĉe frue. La solaj kondiĉoj estos, ke ili pagu la sendelspezojn (registrajn kaj asekurajn) al la sekvanta paroladonto kaj renovigu iajn okaze rompitaĵajn kliŝojn. Mia adreso: — 125, Hambalt-road, Clapham, London, S.W.

* If Mr. Milne will call at the offices of THE BRITISH ESPERANTIST, we will undertake to give him the names and addresses of more Esperantists, covering practically any country in the world, than he could talk to or write to in twenty years of Sundays. The important thing is not that *everybody* should learn it, but that the hundreds and thousands who have learnt it are, by our Esperanto organisation, in touch with one another for such mutual services as they care to give or to utilise. Esperanto is of use already to thousands all over the world.

Kongresa Libereco.

Niaj kongresoj estas ne sole kongresoj de la lingvo Esperanto sed ankaŭ de la interna ideo de la esperantismo... Ĉio, kio povas krei pacan ponton inter la popoloj, tio ne sole ne devas esti timeme evitata en niaj kongresoj, sed kontraŭe ĝi devas esti ĝuste la esenco de niaj kongresoj...

(L. ZAMENHOF. Malferma parolado IIIa Kongreso, Cambridge, 1907).

Ĉar la Bernan Kongreson ĝojige lumigis hela radio de tiu spirito de frateco, kiu donas la ĉefan valoron al nia movado, jam plendas kelkaj, admonante, ke oni zorge evitu ion similan ĉe la Deka Kongreso. Kvankam ili afable konfesas, ke en Svisujo tia spirito estas taŭga kaj bonveninda, oni povas tamen rimarki, ke pri grava manifestacio kaj pri la sola parolado de D-ro Zamenhof dum la kongreso ili en siaj gazetoj tute silentas aŭ moke parodias eĉ sen antaŭa rakonto de l' faktoj.

Ĉiu estas libera aldoni spritan ŝercon aŭ eĉ severan malaprobbon al raporto pri kongresa okazintaĵo, kiun li ne ŝatis. Sed estas sendube strange, fari solenan admonon pri aferoj, kiujn oni eĉ ne fakte raportis. Similan sistemon ja uzas ĉiutage la grandaj ŝovinistaj ĵurnaloj, sed ne nia esp. gazetaro. Feliĉe ĝi en plimulto tute ne imitis tiun ekzemplon kaj kontraŭe tute neŭtrale — kaj eĉ pli ofte favore — ĝi raportis pri la kuraĝiga spirito de frateco diversokaze montrita en Berno. Tute amike mi devas aldoni, ke la modo de "spritaj" raportoj pri la kongresoj fariĝis nun iom laciga ĉar tro ĝenerala kaj tro kutima. Antaŭ kelkaj jaroj la unuaj tiaj raportoj estis vere plezuriga novaĵo. Sed nun oni serĉas la aliajn por ripozi. Sendube tiun spriteman manieron oni devas ĉefe kulpigi kaj neniel la intencojn de esp. gazeto, kiam ĝi iom maldelikate ridindigas propagan manifestacion aranĝitan laŭ peto de Sir Vezey Strong kaj speciale anoncitan antaŭe. Tia sentaktaĵo estas tiom pli bedaŭrinda, ke la sama gazeto certe indignus — tre prave — se alia revuo agus same malbonguste pri problindula aŭ alia nobla manifestacio. Cetere la nelerta ŝerco estus jam pli facile akceptebla se ĝi ne sekvus tiel proksime signifoplenan ĉefartikolon.

Kio do tiel malplaĉis al niaj admonemaj amikoj? Ĉu, ke en Berno oni ne plu disputis akre pri organizaj demandoj? Ke oni kore interfratiĝis kiel en Bulojono, kiel en Krakovo? Ke la organizantoj salutis la kongresanojn per laŭdo pri la pachelpa flanko de nia afero? Ke 450 kongresanoj (inter kiuj 90 Francoj kaj 80 Germanoj, subskribis aliĝilojn al Mondamikiĝa Societo de Sir Vezey Strong? Ke Franco kaj Germano publike interŝanĝis manpremon kaj afablajn bondezirojn? Ke U.E.A. decidis ion fari por malhelpi publikigon de falsaj novaĵoj kaj gazetaj incitaĵoj kontraŭ aliaj nacioj? Al ordinara esperantisto ŝajnas, ke

ĉio tio ĉi apartenas al la esenco mem de niaj kongresoj kaj ke prudenteco jam estis sufiĉe respektata, ĉar oni faris ĉion ĉi ekster la oficialaj kunsidoj.

Kial do la ĵus aludita sintenado de kelkaj, kiujn ni ĉiuj konas kaj amas kiel sincerajn bonintencajn samideanojn? Ĉar ili *timas*. Kion? Ke niaj kongresoj komprometiĝas, ke ni turnos kontraŭ ni la registarojn, k.t.p. Tia timo devenas de trorigardemo al registaroj. Mi jam vizitis — nur pro esperanto — sufiĉe multajn ŝtatestojn, kaj al mi donas la registaroj nek tiom da timo nek tiom da espero. Kiam nia forteco kaj graveco devigos ilin, tiam ili venos al ni vole ne vole. Ĝis tiam ilia simpatio aŭ nesimpatio havas nur reklaman aŭ momentan tre limigitan influon, kies kredeble plej gravan ekzemplon mi mem spertis en Rusujo lastan jaron, kiam mi sukcesis akiri la promeson de l' Rusa ĉefministro ke li permesos refondiĝon de l' esp. societoj fermitaj post la spiona afero de Postnikov. Certe Rusujo estas ekstrema loko por tiaj ekzemploj. En plej multaj ceteraj landoj nenio simila povus okazi. Tamen niaj rusaj samideanoj en sia gazeto kaj eĉ en siaj kunvenoj estas ĝuste el ĉiuj esperantistoj tiuj, kiuj plej kore kaj kutime ligas fratecan ideon kun esperanto. Cetere se la registaroj vere tiom atentus je ni, kial ni necese kredus, ke nia interna ideo malplaĉas al ili? Neniu tiom laŭdis ĝin, kiom iliaj reprezentantoj ĉe niaj kongresoj. Pri nenio alia parolis ĉiuj senesceptaj registaroj salutantoj, ministroj, urbestroj, aŭ konsilantoj de la Unua ĝis la Naŭa Kongreso.

Kaj se ili ĉiuj mensogis kaj malsincere parolis, kaj se vere ĉiuj registaroj nur deziras militon, malamon kaj sangon, tiam ĉu pli bone estas, ke ni silentu kaj kaŝu nian idealon por konservi ilian altan favoron kaj poste fali kun ili, aŭ ke ni kuraĝe staru ĉe la flanko de l' noblaj homoj kiuj nepre venkigos iam en la mondo la justan ideon pri paco?

Ekzistas ĉe kelkaj esperantistoj vere ridinda timemo rilate al la nobleco de nia afero dum ili ne simile hezitas por fari polemikojn kaj krei interesperantistan politikon. Tipa ekzemplo de tio estas la flama parolado de kongresano en Bern en la diskutado ĉe U.E.A. de la jena propono: "Ke estu konsiderata kiel aginta kontraŭ la celo de U.E.A. ĉiu persono kiu per malhonestaj faroj, kiel diskonigado de falsigitaj informoj, skribado de insultaj gazetartikoloj, uzado de malhonestaj rimedoj por spionadi, k.t.p., provas instigi al malamo inter gentoj." Unu kongresano leviĝis por protesti je la nomo de patriotoj kontraŭ tia propono "kiu kaŭzus al ni malfavoron de la registaroj kaj devigus U.E.A. eksigi siajn membrojn, kiuj fidele defendos sian patrujon kaj faros sian devon en okazo de milito."

Mi vere min demandas kio malfavorigus la registarojn se ne tia parolado, kiu malkaŝe kulpigas ilin pri protektado de malhonestaj faroj kaj klasigas la soldatojn inter malhonestaj homoj! Stranga patriotismo!

Feliĉe la delegitoj respondis al tiaj vere malprudentaj kaj nepatriotaj asertoj akceptante la principojn de la tre interesa propono de S-ro Rousseau.

La venontan someron ni kunvenos en Parizo. Ĉiuj ni esperas, ke la Deko Kongreso havos du aŭ eĉ tri mil anojn kaj estos grandega sukceso. Ĝoje, entuziasme ni revenos post naŭ jaroj kongresi en la homare glora lando Francujo, kie okazis nia unua neforgesebla kongreso. Ni scias, ke niaj parizaj amikoj ĉion faras kaj faros por prepari grandiozan akcepton al la esperantistoj. Ni scias ankaŭ, ke ili havas malfacilaĵojn tre grandajn, kaj espereble neniu el ni estos tiel maldanka por ilin pligrandigi per malprudentaj gestoj.

Antaŭ naŭ jaroj la oficiala Francujo, kiu nin salutis kaj per ordena dekoracio honoris nian majstron, tion faris en la nomo de tiu mondfama franca helpemo al ĉiuj noblaj internaciaj homaraj aferoj, en la nomo de l' centjarlonga tradicio kiu inklina Francujon al unuigo de l' popoloj por libereco, egaleco, frateco. Niaj parizaj amikoj iom timas, ke la nuna registaro ne tiel volonte aprobus similajn mondpacigajn aferojn kaj ankaŭ ĵaluze dezirus redoni al la franca lingvo ĝian estintan rolon de tuteŭropa helplingvo. Ili ankaŭ timas, ke ŝovinistaj gazetoj, tiun ĉi jaron tre influaj, tro facile trovus en iaj propacaj manifestacioj pretekston por fari skandalon, kontraŭ nia kongreso. Kvankam estas sendube tre ĉagrene por ĉiuj, ke povas ekzisti tiaj timoj en la fama lando de l' homara progreso tiel universale amata, tamen estas pli bone tion diri por klarigi la timemon de kelkaj niaj francaj amikoj kaj por nin helpi, ke ni neniel ĝenu ilian malfacilan laboron por la kongreso. Ni estas konvinkitaj, ke iliaj timoj estas trograndigitaj, ni scias ankaŭ, ke nur kelkaj el ili vere timas kaj ni ne dubas, ke ili sukcesos ĉion aranĝi plej lerte; tiom pli ke neniom eterna estas la registaro en Francujo. Tamen estas juste ke ni provas ilin kompreni kiel eble plej profunde kaj simpatie, ĉar ni ĉiuj senescepte volas kunlabori kun ili por doni al tiu Deko Kongreso grandiozan karakteron.

Tion dirinte, ni tamen devas atentigi kelkajn, ke ili farus malbonan reklamon al la Deko kaj tre kruele malhelpus ĝian sindonan organizantaron, se ili plu insistus kontraŭ la ĝenerala sento de l' esperantistaro, kiu nepre kun D-ro Zamenhof amas nian lingvon ĉefe pro ĝia interna ideo, kaj se ili daŭrigus ridindigi aŭ riproĉi tion, kion oni faris en aliaj kongresoj nur ĉar ili timas, ke ĝi ne estus farebla sen danĝero en Parizo.

Ni ĉiuj scias, ke la *interna ideo* disvastiĝas per la lingvo mem, kaj ke ni tute ne bezonas konstante paroli pri ĝi al la publiko. Multe pli utile estas ĝin realigi per praktikaj servoj, kiel faras la sindonaj delegitoj de U.E.A. Ni do esperas, ke en Parizo oni zorgos doni gravan lokon al tiu ĉi flanko de nia movado. Sed ni ankaŭ tre bone scias, ke nur dank' al interna ideo nia lingvo fariĝis vivanta kaj nur sur tiu sento kuŝas la sekreto de tuta nia forteco.

Do estas neeble enkatenigi la korojn de l' esperantistoj kiam ili estas inter si, kaj estas nekonsilinde ĵeti en iliajn animojn ian senton de ĝeno malpermesante, ke ili libere kunfratiĝu aŭ kore kantu "La Espero" kun la plena senco de ĝiaj vortoj, eĉ pro tio, ke ĝi riskus malplaĉi al iu oficialulo aŭ al iu suspektema ĵurnalisto.

Cetere oni ne devas trograndigi la danĝeron de atakoj. Malmultaj okazoj varbis al ni tiel multajn novajn aliĝojn ol certaj publikaj atakoj de Parizaj famuloj en gazetartikoloj. Multe pli danĝera estus por ni indiferenta silentado. Tre bone estas, ke nia tuta oficiala movado: oficialaj gazeto, oficejo, kunsidoj de rajtigataj delegitoj, k.t.p., estu severe neŭtralaj kaj montru nur sekan klopodon por plia lingva unueco en la mondo, laŭ la Bulonja Deklaracio.

Sed la esencon de niaj kongresoj, la senton de la esperantistaro, nian historion, nian tradicion, la komunan celon kaj idealon de nia esperantista popolo neniu en la mondo povas malpermesi. Autaŭ kelkaj jaroj tion provis plej eminenta franca esperantisto, L. de Beaufront. Nun li estas kun tiuj, kiuj abomenas kaj ridaĉas konstante la idealistecon de nia movado, la interfratiĝon, la blindulojn, k.t.p. Novan lingvon ili bezonis por reprezenti tian malnoblan spiriton. La nia havas sian propran spiriton. Oni povas ĝin ne ŝati, oni ne povas ĝin nei. Tion bone memoru ĉiuj kiuj deziras, ke ni sentu nin hejme en kia ajn esperantista kunveno. Nia movado estas neŭtrala rilate al religio, politiko kaj nacieco, sed ĝi nepre *ne* estas neŭtrala rilate al homa progreso, ĉar per si mem de sia fonda inspiro tra tuta ĝia historio ĝis siaj plej praktikaj aplikoj ĝi estas nur idealista klopodo por alporti bonon al la homaro. Nian lingvon ĉiu povas libere uzi por kiu ajn celo, sed niaj kongresoj estas la ĉiujaraj festoj de esperantujo kaj ni ne deziras kaŝi nian lumon sub la lito; ĉar ni kredas, ke nia lumo estas bona, klara, nobla kaj povas nur alporti bonfarantajn radiojn al kiu ajn lando, kiu ĝin ricevas. Se niaj unuaj pioniroj ne estus havintaj sentiman kaj ofte eĉ naivan bravecon, nia movado jam ne ekzistus, ĉar sur timemo kaj absoluta neŭtraleco oni konstruas nenion. Nur venkas en la mondo tiuj, kiuj havas sufiĉe da kuraĝo por riski ĉiujn batojn, kritikojn, mokojn aŭ atakojn. Tiaj estis la unuaj esperantistoj. Tiaj ni ankaŭ

volas esti. Por esperanto ni laboras, ĉar ni fidas, ke ĝi estas kuraĝa brava milito por la bono. Se ĝi devus fariĝi senforma, senkolora timema prova proponaĵo, nia movado perdus ĉiun intereson. Nur tre malmultajn el ni interesas la lingvo pro la lingvo mem aŭ pro ĝia senco kaj ni volas ĝin uzi por tiu celo, pro kiu ĝi estis kreita. Ni petas liberecon labori laŭ tiu senco kaj veni al niaj ĉiujraj vastaj familiaj festoj por trovi tie varman kuraĝigon al ĉiam pli vigla laborado por la realigo de nia interna ideo.

En tiu sento mi ĝoje diras :

Vivu la Deko ! Ĝis revido en Parizo.*

✻ ✻ ✻ ✻

Klarigo.

Ŝajnas, ke nin tutene komprenis amiko Privat.† Malkuraĝaj ni ne estas nek timemaj, sed ni scias, kien nin kondukus troa junula memkonfido, nesperteco kaj nesingardemo. Kion ni celas ? Ĉu varbi al Esperanto la pacifistojn ? Ĉu ĉiujn ajn homojn eĉ militemajn ? Se nur la pacifistojn, kiun grandan utilon alportus Esperanto al ilia propagando ! Se la aliajn ankaŭ, unua kondiĉo estas ne forigi ilin kunligante Esperanton kun pacifismo. — Ĉu en tia diro estas ia malkuraĝo ? ia timemo ? ia malŝato aŭ admiro por la registaroj ? Ni, do, vidu la mondontian, kia ĝi estas, ne tian, kia ni ĝin deziras aŭ volas ! Ni estu idealistoj, jes, sed samtempe firmaj realistoj. Ni preparu pli belan morgaŭan tagon, laborante sur nia *hodiaŭa* kampo, ne sur postmorgaŭa ; ĉar tio alportus al ni nur disreviĝon. — Niaj kongresoj estu larĝe malfermitaj al ĉiuj, jes al ĉiuj, kiaj ajn estas iliaj idealoj, kaj ĉiuj trovu sin tie hejme, ĉar inter Esperantistoj ! — Kaj nun ni relegu la belan elokventan paĝon, per kiu la "Onklo" finas sian lastan leteron. Modestaj laboristoj en granda verko, tiun paĝon ni meditu, ni komprenu ! — *Lingvo Internacia*.

✻ ✻ ✻ ✻

Noto de la Redakcio.

Ni estas certaj, ke ĉiuj aktivaj samideanoj legos kun intereso la du supre presitajn artikolojn. Certe ne ĉiu pensos same pri la demando, kiun ili tuŝas ; sed tiu malsameco de penso neniel estas malhelpo por nia afero. La pura *idealist* devas ĉiam iri iom antaŭ la ceteraj homoj, devas havi ĉe si iom da — ni diru — sinriskemo, brava aventuro. Poste, pli singarde, interpretante kaj palpeprovante, kaj ofte ja bele kaj praktike konstruante kaj plenumante, venas la *idealist*-*realist*. Kaj unu helpas kaj suplementas la alian. Por la idealistaro estas bone, ke iliajn brilajn revojn kritiku kaj kontrolu la realistoj ; kaj por la realistaro ne malbone efikas, ke ilin antaŭenpelu kaj ĉirkaŭspronu la liberira imago-forto de la idealistoj. Oni do en la supraĵ artikoloj ne erare vidu ian malpacon, sed nur necesan kaj progresigan agadon de du kunhelpaj fortoj aŭ principoj. — B.E.

* La supre presita artikolo aperis ankaŭ en la *Amerika Esperantisto*.

† En la supre presita artikolo. — RED., B.E.

Redakcia Korespondado.

A CASE OF NEED.

In a recent number of *Esperanto*, the official organ of the Universal Esperanto Association, there was a report of an occurrence which illustrates the urgent need of a simple international language :

Last year there was held in Copenhagen a convention of the International Committee of Railway Transport. From their report it transpires that one of the discussions dealt with the practical and very important question as to which language ought to be used for the purpose of advising a person who has despatched goods per rail of the fact that the consignment cannot be delivered to the consignee.

The French administration cited a characteristic case. Some perishable goods had been transported from a small French station to Germany, and the consignee refused to receive them. Thereupon the German station advised the French station by a telegram in the German language. At the station from which the goods had been sent no one was able to understand the German language, and the telegram was accordingly sent to the terminal station for translation. In consequence of the delay, the consigner did not receive information on the subject until after the goods had been sold at the far end on account of their perishable character.

The court decided that the railway company must compensate the consigner to the full value of the goods because advice of non-delivery was not communicated to him in due course.

As our contemporary indicates, cases of this sort manifestly call for the use of an international language. — Laŭ *Huddersfield Examiner*.

HOW ESPERANTO WAS USED IN AN EXAMINATION.

The objection is often made by critics who have not studied Esperanto that it cannot be used as a medium for the communication of any but the most ordinary ideas. The following anecdote, from a recent number of *The Review of Reviews*, showing how an American candidate in mathematics in France was examined in Esperanto, may be useful to readers who have to deal with objections of that kind : —

It happened that two friends were returning from the Berne Congress when a stranger entered their carriage. After some time the word Esperanto must have been mentioned, and the stranger appeared a little interested. One of the friends opened *La Revuo* to show him what the language looked like, and the magazine fell open at the picture of the late M. Bourlet. The stranger caught it up and said, "Why, that is Charles Bourlet ; what has happened ?" He turned out to have been for years one of his students, and from his talk and his regrets one was enabled to under-

stand how great is the loss of Monsieur Bourlet to the scientific world of France. During the conversation the gentleman recalled an incident which he had totally forgotten until that moment. Some years before a young American presented himself at the Beaux-Arts for examination; his French was abominable, and M. Bourlet, who was not patient with incompetents, said, "You surely ought to have learned to speak French before presenting yourself for examination here." Somehow it came out that the stranger knew Esperanto, and thereupon the whole of the examination was conducted in Esperanto, and the student passed successfully.

UNUJARA SPERTO PRI LA ĈEBANKO.

Rusa samideano sendis al ni la jenan interesan noton pri profito rezultinta el utiligo de la Ĉebanko:

"Mi klare komprenis utilecon de la Ĉebanko, sed mi mem estis mirigita de jena kalkulo, kiun mi faris pri unujara konstato: dum unu jaro mi sendis per transpagiloj 51 Sm. al 30 personoj. Se mi uzus rusan poŝton, mi pagus por 30 poŝtmandatoj 3 Sm.; jen ŝparo da mono, proksimume 6 %. Sed krome, mi devus uzi tempon por skribi tiujn mandatojn, por atendi ĉe fenestreto kaj iufoje por piediri oficejon. Laŭ modesta kalkulo tio faras 500 minutojn aŭ ĉirkaŭ 8 horoj. Kalkulante unu horon 1 Sm. mi ricevus fine ŝparon de 11 Sm. aŭ ĉirkaŭ 22 % da ŝparo!"

AN OPENING FOR ESPERANTO?

Mr. Ivor G. Perrett sends us the following extract from *Dod's Business World*:—

"Nearly 150 distinct languages are spoken in the Indian Empire, those of principal importance, with the number (approximately) of people speaking them, being as follows:—Bengali, 44,600,000; Western Hindi, 39,000,000; Bihari, 37,000,000; Eastern Hindi, 21,000,000; Telugu, 20,600,000; Marathi, 18,000,000; Punjabi, 17,000,000; Tamil, 16,500,000; Rajsthani, 11,000,000; Kanarese, 10,000,000; Gujarathi, 9,900,000; Oriya, 9,700,000; Burmese, 7,500,000; Malayalam, 6,000,000."

IO POR LA KANTEMULOJ.

En nia lasta numero, laŭ deziresprimo de pli ol unu samideano, ni presis la muzikon kaj vortojn de kanto verkita de S-ro Harrison Hill: "La Vera Frataro." Eble interesos la kantontojn scii, ke ĝi estis kantita unue en la Berna Kongreso, okaze de la demonstracio de la "Societo por Mondamikiĝo," pri kiu parolis multaj britaj kaj alilandaj gazetoj. La ĉeestintoj memoros, ke post legado de letero sendita alla Kongreso de Sir Vezey Strong, prezentanta la Mondamikiĝan Societon al la Esperantistaro, D-ro Zamenhof diris aprobe: "La ideo certe

trovos en vi multajn subtenantojn. Ni ne nur devas subskribi la paperojn, sed ankaŭ helpi al la afero." Oni memoros ankaŭ, kiel poste aliĝis proksimume 500 kongresanoj al la nova societo, kaj kiel sin ĉirkaŭprenis reciproke, simbole de ĝia amikiĝa idealo, tri reprezentantoj de Francujo, Germanujo kaj Britujo.

En Lugano, post la Kongreso, S-ro Harrison Hill renkontis unu el la pioniroj de la vasta "Brotherhood Movement" (Fratecmovado), kiu hazarde aŭdinte la kanton kaj kortuŝite de ĝia vigliga muziko, petis, ke la aŭtoro verku ankaŭ anglan tradukon, por ke ĝi estu kantata en la kunvenoj de la Brotherhood Movement. Tiu movado, en Britujo sola, jam kalkulas pli ol 600,000 membrojn organizitajn en pli ol 30 fortikaj federacioj, kaj ankaŭ fariĝas rapide internacia. Ĝi estas unu el la plej signifaj sociaj movadoj nuntempe en nia lando. Ni ne dubas, ke la nova kanto estos tiel same ŝatata kaj kantata en niaj grupkunvenoj.

IMITINDA PROPAGANDO!

The *London Esperanto Club* has sent out to heads of a number of schools in the Metropolitan area the following circular, with a copy of the recently issued pamphlet, *Esperanto for All*. We would suggest that similar propaganda might be effective in the provinces:—

Dear Sir (or Madam).—We make no apology for introducing the enclosed little vade-mecum to busy teachers, for whom the maximum results with the minimum expenditure of time is a necessity.

Most educationalists have heard of Esperanto, but only those who know the movement from within, and have made practical use of the language, can estimate its value as an educational instrument.

As a guarantee that we are not introducing for your consideration a passing fad, it will be sufficient here to give the names of such eminent scholars as Professor Gilbert Murray (Oxford) and Professor H. Jackson (Cambridge) as two of the convinced supporters of Esperanto in the Universities. The late Professor J. E. B. Mayor, who also was an ardent upholder of Esperanto, has left it recorded as his deliberate opinion that every child should first learn Esperanto as an introduction to the study of foreign languages.

Already appreciable progress is reported in the instruction of the language in foreign schools. In the schools of Lille, France, for example, some fifteen hundred children are receiving regular instruction; and since 1908, 916 certificates for proficiency in speaking and writing Esperanto have been gained by boys, and 814 by girls, in that town.

A short course of from three to six months will be quite sufficient to enable your children to get first-hand information from other lands by means of picture postcards or letters, and to exchange drawings or other school work. A real living interest will thus be awakened in the children, and the resultant benefit to their geographical and historical studies will be marked.

The Warwickshire County Council is already paying the postage on the correspondence which some of the scholars in its schools exchange with scholars in France, Germany, Hungary, Belgium, and other countries.

If you would like one of our representatives to visit your institution to give a short address to the scholars free of charge, we shall be pleased to place the services of one of them at your disposal, preferably for an evening meeting, but if that cannot be arranged, then we will do our best to arrange for a meeting at your convenience.

Yours faithfully, P. J. CAMERON, *Hon. Secretary.*

INTERNACIA ENKETO PRI ESPERANTOKURSOJ.

Ni estas petataj, atentigi niajn legantoj pri la sekvanta afero, kies plenumo ne nur utilos al niaj kursinstruantoj ĉiulande sed ankaŭ liveros pluan pruvon praktikan pri la taŭgeco de Esperanto por internaciaj enketoj ĝenerale.

Jam delonge estas konata fakto, ke Esperantaj kursoj estas unu el plej potencaj propagandiloj de nia movado. Sekve ili nepre ĉiam devas esti starigataj kiel eble plej perfekte por atingi bonan rezultaton. Tial Odessa Societo "Esperanto" decidis aranĝi enketon, kies rezultatoj estas publikigotaj en *La Ondo de Esperanto* kaj en aliaj Esperantaj gazetoj. Ni opinias, ke ĉi tiu enketo donos al ni tre multvaloran materialon, kiu ebligos pliperfektigi instruadsistemon de nia lingvo. Do, komitato de nia Societo tre petas ĉiujn instruantojn en la kursoj kaj ĉiujn Esperanto-Institutojn afable sendi al ni respondojn pli la jenaj demandoj:

1. Uzata(j) lernolibro(j) ?
2. Instruadsistemo(j) ?
3. Ĉu elektita(j) lernolibro(j) bone taŭgas por kursoj ?
4. Kiom longe daŭras instruado (monaton, du, tri...)?
5. Po kiom da horoj semajne ?
6. Se la kurson vizitas personoj kler- mez- kaj malmulte instruitaj, ĉu ili lernas ĉiuj kune, aŭ estas dividataj en grupoj laŭ instruiteco ?
7. En lasta okazo—ĉu por ĉiuj grupoj estas uzata la sama lernolibro kaj instruadsistemo, aŭ ne ?
8. Se ne—bonvolu noti uzatan por ĉiu grupo lernolibron kaj instruadsistemon.
9. Kiom da personoj komencas lerni kaj kiom el ili finas kurson (proksimuma %) ?
10. El ĉi tiu nombro kiom estas de kler- mez- kaj malmulte instruitaj personoj (proksim., en %) ?
11. Ĉu, laŭ via opinio, ekzistantaj lernolibroj en Esperanta literaturo pli taŭgas por tiel nomata "memlernado" aŭ por kursoj ankaŭ ?
12. Ĉu vi ne opinias necesa specialan lernolibron nur por kursoj ?

Se en ĉi tiu demandaro, via opinio, mankas io—bonvolu mem aldoni ĝin !

Ni esperas, ke graveco de ĉi tiu enketo instigos ĉiujn sendi sincerajn respondojn, laŭ adreso: Ruslando, ODESSA, Gosridarstvenni Bank, Poschtovaja ul. Al E. E. PILL, Sek. de Odessa Societo "Esperanto."

Ni kore antaŭdankas vin, kara gesamideanaro !—

KOMITATO DE ODESSA SOCIETO "ESPERANTO"

ESPERANTO-SEMAJNO PROPAGANDA.

Rilate al ĝenerala klopoda semajno Esperantista-temo, kiun vi jam aludis en ĉi tiuj kolonoj, S-ro C. J. Edwards, Del., U.E.A., en Ĝibraltaro, sendis al la Prezidanto de la Konstanta Kongresa Komitato en Parizo la jenan leteron, kiun ni laŭ peto publikigos:—

"*Attestimata Sinjoro*,—Mi proponas por la studado de la Deko Universala Kongreso en Parizo, la starigon de 'Tutmonda Esperanto-Semajno Propaganda.'

"Ne necese estas por mi skizi programon, plej taŭge ellaborotan de la Internacia Unio de Esperantistaj Societoj aŭ alia Unuiĝo, sed nur mi proponas,

1. Ke la partoprenontoj estu instigitaj skribi al sia ne-esperantigitaj amikoj, konatoj, samprofesianoj, k.a., ĝustatempe por ke la leteroj ilin atingu dum la propaganda semajno.

2. Ke la semajno elektota estu ĉirkaŭe la naskiĝa revendato de D-ro Zamenhof, t.e. 15an de Decembro.

Respektplene vin salutas CHARLES J. EDWARDS.

Ni rekomendas la ideon al la serioza konsiderado kaj partopreno de ĉiu leganto.

THE SECOND PRESIDENT'S PRIZE

has been awarded to our talented friend, A. E. STYLER, of Eastbourne, for a series of essays and verses similar in character to his last year's contribution "En la Montoj." These will shortly be published, price 6d., and we warmly recommend all friends to secure a copy. Mr. Styler commenced Esperanto at the end of October, 1912, and his winning the first two President's Prizes is a remarkable testimony to the scope which Esperanto offers to linguists and litterateurs, even after but a short study.

IOM PLI DA PERSPEKTIVO.

Rilate la leterojn jam presitajn sub tiu titolo en niaj paĝoj jen plua kontribuaĵo, el Svisujo:—

"En la lasta numero de la BRITISH ESPERANTIST, (sub Redakcia Korespondado) Londona samideanino plendas, ke ŝi ne renkontis Esperantistojn dum vojaĝo en Germanujo, Aŭstrio, Italujo kaj Svisujo. Ni delegitoj ankaŭ devas plendi, ke la Esperantistoj ne vizitas nin. Efektive mi jam ofte renkontis hazarde Esperantistojn ĉi tie, kiuj ne sciis kie loĝi, kion rigardi, kien iri. Se mi demandis: "Kial do vi ne vizitis min?" oni preskaŭ ĉiam respondis: "Ho! ni ne havas adresaron, ni ne okupiĝis pri tio!" Ŝajnas al mi, ke estus la devo de ĉiu samideano, kiam li vojaĝas en fremda lando, viziti la delegitojn. Kial do oni starigis U.E.A. se oni ne volas uzi ĝiajn servojn?"

"Sincere via,

"EMILE MULLER, *Vicdel. de U.E.A., Zurich.*"

INVITO AL FERVOJISTOJ.

Ni estas petitaj presigi la sekvantan sciigon, por la informiĝo de iaj samideanoj fervojistoj, kiuj eble troviĝas inter niaj legantoj:

Kelkaj fervojistoj nederlandaj, utiligante la privilegion de senpaga vojaĝado, intencas ĉeesti la du lastajn tagojn de la IXa Germana Kongreso Esp. en Leipzig, kiu okazos, estas konate, dum la pentekosttagoj kaj la du sekvantaj.

Post la kongreso kelkaj el ni vojaĝos al Praha por dutaga vizito.

Per ĉi tio mi nun invitas la anglajn fervojistojn esperantistojn aliĝi al nia ekskurso, por ke nia vojaĝklubo jam de sia forveturo havu

veran esperantan karakteron. Pluajn detalajn informojn volonte havigos H. HAENEN, *Ĉefkonduktoro Ŝtatfervojoj*, Wilhelminastr. 10, Bostel, Holando.

GRAVA ELDIRO DE SINJORO WAVRINSKY.

Sinjoro Harrison Hill, tiu senlaca disportanto kaj alportanto de la Esperanta semo, sendas al ni jenon:—

Estimata Samideano,—Sinjoro Edward Wavrinsky, la Internacia Ĉeftemplano, membro de Parlamento en Svedujo, nun faras vojaĝon tra Sud-Afriko por viziti la tieajn loĝiojn. Skribante Germanlingve al nia fervora samideano, Georg Brockhof (*Ĉefredaktoro de la Internacia Abstinenta Observanto*), Sinjoro Wavrinsky diras jene:

JOHANNESBURG, 27. II. 13.

Kara Frato,—Mi havas la honoron kaj ĝojon renkonti Esperanto-Societojn ĉie, kie mi iras ĉi tie en Sud-Afriko. Ĉiuj sendas la plej bonajn bondezirojn al la kunbatalantoj en aliaj landoj.

Via plej sindonema,
EDWARD WAVRINSKY.

Ĉar mi tute ne scias la Germanan lingvon, mi ŝuldas la ĝojon legi tiun gravan eldiron de la Internacia Ĉeftemplano, al la "Internacia Helplingvo Esperanto," kaj per Esperanto mi havas la honoron ĝin diskonatigi.

Kiel membro de la Bontempla Loĝio, "Londona Olivbranĉo. No. 363 (Ĉeftemplano Frato kaj Samideano A. W. Bodger,* mi forte alvokas ĉiun Bontemplanon kaj Abstinentulon, kiu deziras la internacian progreson de nia granda ordeno kaj la venko de la principoj, kiujn ĝi celas, ke ili ankaŭ disvastigu per Esperanto kaj ĉiun nacia lingvo tiun gravan eldiron de Sinjoro Wavrinsky. Ankaŭ, ke ili skribu poŝtkartojn al Sinjoro Wavrinsky esprimante sian ĝojon, kaj certigante lin, ke se li vizitos ĉiun landon sur la terglobo, ĉie li trovos Esperantistojn, kiuj laŭ sia povo klopodas la fratecon kaj altigadon de la mondo.

Nur malgranda gazeto estas "La Internacia Abstinenta Observanto," sed ĝi faras grandan servon. Kuraĝu! Frato Brockhof! La Frateco venkos. Tutkore, HARRISON HILL, *Vicprezidanto, Brita Esperantista Asocio*.

VARBU LA JUNULARON!

Ni ricevis pluan artikolon, titolitan "Unua Liberlanda Junulartago," v. p. 33 (verkita de Holandanino), pri la alloga temo de l' ĝejnula sinorganizado. El ĝi oni vidas ankoraŭ pli klare, ke la alvenanta nova generacio tute ne intencas akcepti sendemande la arkaikajn ŝovinismaĵojn de l' pasintaj jarcentoj, sed sciopovos rearanĝi la mondon de l' internaciaj rilatoj laŭ moroj kaj metodoj malpli barbaraj kaj maljustaj, ol tiu de iliaj praprajtoj. Kaj en tiu rearanĝado, Esperanto nepre ludos pli kaj pli gravan rolon.

Unua Liberlanda Junulartago.

Originale verkita de S-INO MARIA VAN REES.

Freŝa aerfluo ekblovadas tra Germanujo, kvazaŭ nova sento de la esenco, la valoro kaj volo de la junularo, eble pli facile en faroj transformota, ol formulota, en kiu pli kaj pli vekiĝas sana memstaremo kaj serioza respondecado por la venonta nacio.

Jam ĉie progresemuloj, konsciaj pri la danĝeroj de altruditaj konvencioj, eluzitaj kutimoj kaj politika incitado diversmaniere penadis, liberigi la novan generacion el la sklaveco de la malantaŭaj ideoj, kaj plialtigi la intiman vivadon de la tuta popolo.

Tiel naskiĝis i.a. la germana akademia Liberularo ("Treischar") la germana antaŭulara Ligo ("Vortrupp Bund") la "Vagbirdoj" ("der Wandervogel") diversaj liberaj edukejoj kaj Studentaj Abstinencaj Unuiĝoj.

Ĉiuj el tiuj societoj en sia speciala direkto klopodis efektivi la novan seriozecon de la junuloj, ĉu per plinobligo de la societemo kaj akademiaj vivoformoj, ĉu redonante al la urba junularo la liberan vagadon kaj per tio simplan vivadon en pli intima rilato kun la naturo kaj nacia karaktero, ĉu per kunedukado akcelante senafektan geknaban interkomunikiĝon dum laboro kaj ludo, ĉu atakante la sklavigan alkoholĝuon, kaj drinkmorojn.

Fine, konstatinte ke tiu nova ĉie ekflamiĝanta junulara spirito estas komuna, oni decidis el samideanoj fariĝi samliganoj, kaj kvankam dise ankoraŭ plu marŝante, tamen ŝultron ĉe ŝultro batali kontraŭ komunaj malamiko por prilaboradi novan, noblan, germanan ĝejnulan kulturon.

Kaj jen dum la 10a kaj 11a de Oktobro pli ol 2,600 junaj kaj junkoraj homoj el malproksimaj regionoj de Germanujo, el Svisujo kaj Aŭstrio kolektiĝis sur la "Hohen Meissner" apud Kassel en centra Germanujo, per festi tian jubileon de liberigo kaj sendependado en libera naturo kaj inspira, freŝa montaero, for de la urba tumulto, for de lerneja mallibero, de la sufoka atmosfero de homplenaj konstruaĵoj.

Al la seninterrompa vico de germanaj jubileoj pro la antaŭ centjaro varbita sendependeco, mankis ankoraŭ festo de junularo, kaj ili ĝin deziris soleni en hela kontrasto je tiu de ili forĵetita malvastema patriotismo, kvazaŭ memoran kaj releviĝan feston de tiu spirito de l' militoj proliberecaj, kiu inspiras ilian plej serenon celadon.

Sabate ĉirkaŭ tagmezo la montplataĵo de la "Hohen Meissner" jam estis scenejo de vigla okupiteco. Vasta tendo servis kiel akceptejo, informejo, vendejo de kantaroj, dancaroj, broŝuroj, gazetoj, torĉoj, jubileaj poŝtkartoj, k.c. Ankaŭ belega festlibro estis eldonata kaj

*Frato Sir Vezey Strong, ankaŭ, estas fervora bontemplano kaj membro de la "Londona Olivbranĉa Loĝio," kaj li, kiel oni jam scias, ja forte aprobas Esperanton.

mendebla, redaktita de la diversaj organizaj societoj. Kaj dimanĉe la tendo fariĝis teatro por la prezentado de Ifigenio, kiu pro nebula pluvado ne povis okazi plenaere.

Alia loko de koncentrigo estis la vendejo de nutraĵoj, per kiuj sin provizis la gajaj rondoj, atente grupiĝantaj sub protekto de la arbara bordo ĉirkaŭ la gaje fumantaj kuirfajretoj.

Dume de ĉiuflanke pluaj aroj da "vagbirdoj," samĉapaj studentaj kaj geknabaj klubetoj ekaperis, laŭ ritma kantado kaj akompano de violonoj, mandolinoj aŭ gitaroj almarŝante kaj sin miksante inter la ĉiam kreskanta festularo. Pintrunkoj, ornamitaj per foliaĵaj kronoj, estis baldaŭ plantataj kvazaŭ arboj de libereco kaj ĉirkaŭ tiuj formiĝis la viglaj rondoj de bril-kolore vestitaj geknaboj por revivigi longe forgesitajn popoldancojn kaj malnovajn naciajn melodiojn.

Kvazaŭ rekondukita en antikvajn tempojn oni sin sentis, rigardante tiujn dancantajn figurojn, kies freŝa, juna celado al individueco kaj persona libereco forlasis la senvivan, konvencian, per la modo diktitan vestmanieron por ankaŭ en tiu direkto elprovi kaj eltrovi novajn kutimojn kaj akiri taŭgan, estetikan kiel eble plej artan vagad- kaj festvestadon, por virinoj kiel ankaŭ por viroj.

La florkronitaj kapoj, broditaj, kontrastaj, plej ofte memfaritaj simplaj vestoj, efektive plialtigis la senafektan ĝojan spiriton de la tuta festo kaj tiel allogaj estis la rondedancoj kaj vetludoj ke, invitata de la freŝa, iom malvarmiga vento, baldaŭ ankaŭ la neiniciitaj rigardantoj nepre devis kunfari kaj sin miksis inter la gajulaj rondoj, kiuj de tempo al tempo sin dividante, plenigis preskaŭ la tutan plataĵon. Tiel multaj pliaĝuloj denove sentis sin junaj kun la junuloj.

Pli poste oni kolektiĝis en vastega amaso antaŭ kelkaj antaŭuloj pliaĝaj, kiuj varme kaj ŝateme alparolis la vekiĝantajn junajn virojn kaj virinojn, akcentante la gravecon kaj seriozecon de ilia koraltigaj tasko, rajtoj kaj devoj je la venota generacio germana. Rememorigante pri la iamaj herooj de libereco oni vekis ilin al same heroa sed malpli sanga batalo por la patrujo. Tiuj estis inter la plej serenaj momentoj de la kunveno. La naturo mem klinis al pli pripensema, pli akceptema spirito, ĉar pli kaj pli vesperiĝis.

Atente kaj plena je serioza volado, tiu arego da entuziasmoj kun siaj junaj, energiaj vizaĝoj aŭkultas, de tempo al tempo pelata por unuvoĉa "Heil"* aprobe rompi la silenton; ĝisĉe la lastaj admonaj vortoj de Pastro Traub: "Estu via vivo unu potenca luktado el la krepusko al la lumo," unu post alia ekbriliĝas la torĉoj dum

malstreĉigas la fiksita atento per la konata, varma "Kanto al la Ĝojo" de Schiller.

Supren celas nun la impresa torĉprocesio ĝis la loko, kie ligna fajrego elsendas sian ardan lumon tra la nokto por kvazaŭ atestegi trans la tuta lando pri la vekiĝinta fido je propra forto, konscio je propra respondeco de la libergermana junularo, kiu de nun deziras preni sian kulturon en propraj manoj.

Kaj ne senefikaj praktike estis la unuaj intertraktoj dum tiu ĉi unua organizita festo de la junularo.

Jen kion oni unuanime difinis:

"La libergermana junularo volas formadi sian vivadon en komuna laboro, el propra iniciativo, laŭ propra respondo, per interna verameco.

"Tiu ĉi internan liberecon la libergermana junularo kunigite garantias en ĉiuj ĉirkonstancoj.

"Por reciproka interkompreniĝo estos aranĝataj libergermanaj junulartagoj."

Krom tio la libergermana junulartago sur la "Hohen Meissner decidis, ke ĉiuj libergermanaj junulartagoj kaj entreprenoj *estos organizataj senalkoholaj kaj sennikotinaj!*" Grava decido efektive en nia jarcento de sklaveco je trinkaĵoj kaj nikotino!

Progreso de Esperanto Alilande.

Germanujo.—La tasko de la fidela kronikisto de *Germana Esperantisto* konstante pligrandiĝis, tiel ke en la Decembra numero de la nomita gazeto ses paĝoj kaj duono estis necesaj, por ĉion enteni, kion la fervoraj Esperantistoj en Germanujo kaj en germanlingvaj landoj raportis pri sia agado. Kion nun elĉerpi el tiu ĉi amasego, por ĝin prezenti en mallonga artikolo al la karaj legantoj de *BRITISH ESPERANTIST*? Estas efektive malfacila tasko, rakonti pri io kaj forlasi alion same interesan kaj valoran. Tamen mi provas, ĉu estas eble doni en konciza formo bildon pri la Esperanto-laboro ĉe ni. Post la kongresoj kiel kutime komenciĝis ĉie vigla propagando. Gazetartikoloj en duoble granda nombro kaj en multe pli granda amplekso ol en aliaj monatoj aperis ankaŭ en la nunjaraj postkongresaj monatoj en germanaj ĉiutagaj ĵurnaloj. Eble interesas, ke en la 12 monatoj de Oktobro, 1912, ĝis Septembro, 1913, entute aperis 2,528 notoj kaj artikoloj pri Esperanto en 1,019 germanaj urboj, tio estas potage 7 notoj en ĉiuj 3 urboj! Se oni komparas la nombrojn de antaŭaj jaroj, oni devas ĝoji pri la kreskanta intereso montrata de la germanaj ĵurnaloj — ĝi estas pruvo pri la plifirmiĝo de nia afero en la "publika opinio," kies gravecon neniu serioze povas ŝati tro malalte. Al la pli bonaj rezultatoj ĉe la gazetoj helpas certe la

* La karakteriza saluto de la libergermana junularo.

eldono de "Sciigoj por la gazetaro" flanke de Germana Esperanto-Asocio, kiuj pro siaj garantio laŭveraj, netrograndigaj sciigoj pri la movado trovas ĉiam pli multan konsenton ĉe propagandistoj kaj ĉe la redakcioj. La plinombro de la gazetartikoloj finiĝas — en la aŭtuna varbado — per aldonita anonco pri baldaŭ komencota kurso. Verŝajne en neniu germana urbo aŭ vilaĝo, kie ekzistas grupo, oni en la pasintaj monatoj ne almenaŭ provis aranĝi kurson, aŭ per gazetartikoloj, anoncoj aŭ per propagandparoladoj aŭ persona varbado. Propagandaj paroladoj tre ofte — kaj certe nur kun bona efiko — estis ligataj kun festetoj de la grupo. Por faciligi la personan varbadon oni eldonis multajn propagandfoliojn, ekz. la firmo Ader & Borel en Dresden kaj la Germana Laborista Esperanto-Ligo.

Kvankam ne ĉie la sukceso povis esti same granda — en kelkaj lokoj eĉ tute ĝi mankas — entute ni povas kun kontenteco rerigardi al longa vico de komencigitaj kursoj kun ofte ĝojige granda nombro da partoprenantoj. En sufiĉe multaj lokoj la lernejoj metis siajn ĉambrojn je la dispono de la instruado, en aliaj eĉ magistrata monhelpo estas donita al la aranĝinta grupo. Samtempe kun la kursoj por novuloj komenciĝis en multaj grupoj progresigaj kursoj por la grupanoj, kaj ĉie, kie pro la somera kaj aŭtuna libertempa sezono iom dormis la grupa vivo, ĝi ekvivis en pleja freŝeco. Komenciĝis jam la vintraj festoj, kiuj sub la signo de la verda stelo kunigas samideanojn en tiu unika amikeco, kiun ni konas de niaj kongresaj festoj kaj kiuj ofte jam allogis amuzeman homon (aŭ "hominon") nur por amuziĝi, kio tamen ne malhelpas, ke ofte tiuj amuzemaj "gehomoj" iĝis niaj plej seriozaj kunlaborantoj por nia ideala celo. Do oni ne mallaŭdu nin, se ni festas, eĉ multe festas. Ni ja ne forgesas la seriozecon de la afero kaj ĝin montras per niaj klopodoj, enkondukigi Esperanton en la lernejojn, en la sciencan laboron, en la uzadon de la komercistoj.

Kiel jam en antaŭaj raportoj dirite, la enkonduko ĉe la lernejoj estas afero postulanta multan tempon, tamen kuraĝe ni antaŭeniras kaj nun denove povas noti kelkajn staciojn de nia vojo: en diversaj saksaj lokoj (krom la ĝisnunaj) kelkaj el niaj fervoraj popollernejaj instruistoj aranĝis privatajn kursojn por geknaboj, ekz. en Brockwitz, Niederhermsdorf, Potschappel; sek-vante la ekzemplon de Augsburg oni nun ankaŭ en Regensburg (Bavarujo) en gimnazio instruas Esperanton, krome denove kelkaj privataj komerciernejoj kaj edukejoj akceptis Esperanton kiel nedevigan fakon. Kaj — ĉar ankaŭ ĉi tie la proverbo estas rajte uzebla ke "la sukceso pravigas" — la sukceso de la ĝisnunaj infanaj kaj lernejanaj kursoj estis nedisputebla.

Pri la apliko de Esperanto por celoj de komercistoj oni nur ĉiam denove povas atentigi, ke ĉiam pluaj firmoj sin trovas, kiuj provas uzi Esperanton en siaj negocoj kaj kiuj ĝin daŭre uzas, ke ĉiam pli ofte oni aŭdas pri kontentigaj rezultatoj de Esperanto-reklamo (ekz. Dresdena firmo ĵus vendis 10,000 bruligilojn al Egiptujo). Plej efika ankaŭ dum la pasinta jaro sin montris speciale en Germanujo la U.E.A. La nombro de ĝiaj Delegitoj en Germanujo ĉiam kreskis kaj multaj el ili havis la eblecon, fari multajn kaj gravajn servojn al Esperantianoj — inter ili la skribinto de tiu ĉi raporto, kiu notis en pasintaj 12 monatoj 77 servojn.

La estonta jaro alportos espereble al Germanujo ankoraŭ pli grandan antaŭenpuŝon rilate al la akcepto de Esperanto por ĉiaj celoj: okazos ja en la pentekostaj tagoj (30. V. — 3. VI., 1914) en *Leipzig* la IXA GERMANA ESPERANTO-KONGRESO, kunigota kun kongresoj de Germana Akademia Esperanto-Ligo kaj de Saksa Ligo Esperanta. La tuta aranĝo estos verŝajne la plej granda ĝis nun okazinta nacia kongreso, kiun viziti oni des pli devas, ĉar la kongreso plejparte havos lokon en la "*Librometia kaj Grafikarta ekspozicio*." Tiu ĉi pro si mem jam tre vizitinda ekzpozicio, daŭranta de Majo ĝis Oktobro, estos por ni verdsteluloj ĉefe pro tio speciale alloga, ĉar unuan fojon sur domo de universala ekspozicio flirts nia verdstela flago: sur la Esperanto Pavilono enhavonta ĉion iel montreblan pri Esperanto! La instigo por la starigo de tia reprezentanta domo devenis de la Saksa Esperanto-Instituto, ĝin ĉiel subtenis ĉiuj rondoj de germanaj Esperantistoj kaj jam nun oni povas esperi, ke ĝi estos inda elmontraĵobjekto, alloga por ĉiuj — certe laŭ milionoj nombreblaj — vizitantoj de la ekzpozicio. Grandaj estas niaj planoj — Samideanoj britaj, helpu ilin efektiviĝi kaj gravigi per multnombra vizito de la ekspozicio kaj eble de nia kongreso!* Ĝis la revido! — JOHANNES KARSCH, U.E.A. *Delegito en Dresden*.

La Transilvania Karpata Societo, unu el la plej gravaj societoj de Hungarujo, kiu lastatempe decidis eldonadi esperantlingvajn gvidlibrojn, invitis S-ron Otto Amon, sekretarion de la Klubo Esperantista en Kolozsvár (Hungarujo), ke li faru paroladon pri Esperanto kaj la IXa kongreso. La parolado, kiu okazis en ĉambrego de la hotelo "New York," havis tre grandan sukceson, kaj je nomo de la Karpata Societo Grafo Stefano de Lázár, vic-prezidanto de la hungara parlamento, varme dankis la paroladinton. Ankaŭ la lokaj gazetoj tre favore raportis pri la parolado.

* Kaj preterveturante Dresdenon vizitu nin en nia nova bela "hejmo" de Societo Esperanto Dresden, Pionatsche-st. 50. Vi estas kore bonvenaj gastoj!

Ruslando.—Kiam oni dum la jaro tralegas la enlandan kronikon, oni ne rimarkas, kian grandan antaŭenpaŝon alportas nun ĉiu jaro de nia movado. Sed resumante en Decembro la disajn sciigojn, oni miras, kiel multe da laboro, kiel multe da venkoj enhavas la apartaj, formikaj penadoj kaj kian gravan sumon ili donas kune. La pasinta jaro estis en tiu rilato tre prospera.

Unue ni rememoru pri la Ila Tutruslanda Kongreso. Post la iom malprospera Peterburga, ni longe atendis, ĝis povis okazi la sekvanta, kaj ĝi estis des pli ĝojiga, kaj des pli multe alportis da vigligo kaj unuiĝo.

La alia brila sukceso — oni povus ĝin meti eĉ sur la unuan lokon — estis la oficiala registara subvencio de 1,000 rubloj al Peterburga Societo Esperantista por fondi informojn industrie-komercan, subvencio kiu estas donota ĉiujare).^{*} La granda graveco de tiu fakto estas eksterdubo. Samtempe okazis en Peterburgo fondo de 1' filioj de diversaj Moskvaj Esperantistaj Institucioj, kaj parte dank' al tiuj du faktoj, parte dank' al natura interna procedo, la vivo de Peterburgaj societoj ricevis grandan antaŭenpuŝon.

Sed ne nur al Peterburgo la jaro alportis grandan profiton. Ankaŭ en Moskvo la Societo pli kaj pli vigliĝas. Sed tie precipe antaŭeniras la interna konstruo de 1' societo. Multe prosperas en ĝi la ĉiusabataj raportoj kaj teatraĵoj. Same en Peterburgo, Kiev, Odessa, Tomsk, Ĥarkov estis alprenita tiu sistemo de oftaj raportoj, k.s., kaj ĝia efiko je la ellaboro de paroladistoj kaj aktoroj estas evidenta.

En la aliaj societoj, kvankam ne tiel ofte, okazis diversaj interesaj kunvenoj.

Krom la ekzistantaj, en 1913 j. aperis la sekvantaj novaj societoj (ni notas nur la *oficiale registritajn*, kaj ĉiu scias kiel malfacila estas tiu registrado): Stavropol (Kaŭk.), Batum, Blagoveŝĉensk, Peterburgo ("Espero" kaj 6 studentoj), Grodno (sekcio de Pedag. S-to), Astraĥano, Lodz, Vladivostok, Tomaŝov, Vilno (sekcio de termezurista s-to), Omsk (sekcio de s-to por meminstruado) — entute 11.

Nun ni transiru al la ekstera agado de societoj. Ni ne povas citi la sennombrajn kursojn, raportetojn, raportojn kaj vesperojn — tion oni povas serĉi en la kroniko. Sed jen, ekzemple, grandaj propagandaj koncert-baloj estis organizitaj en Astraĥan (900 ĉeest.), Odessa (400), Kiev (270), Tomsk (300), Peterburgo (kvar: 450 + 200 + 250 + 500).

Precipe interesa estas por ni la enpenetro de Esp. en societojn de specialistoj kaj en la fakajn lernejojn. Dum la pasinta jaro la kursoj estis

organizitaj: en societo de komizoj-vojaĝantoj (Ufa), termezurista lernejo (Ufa), Popola Univers. (Voroneĵ), Komerca lernejo (Serpuĥov), terkultura lernejo (Zlatopol), Komercaj klasoj (Astraĥano), Termezurista societo (Vilno), k.a. Pri la kursoj en superaj lernejoj kaj universitatoj ni ne parolas, ĉar ili estas tro multenombraj.

Ankaŭ prospere oni agis ĉe la ekspozicioj kaj kongresoj. Estis organizitaj esp. fakoj ĉe ekspozicioj Apudmara (Ĥabarovsk), Kostroma, Tutruslanda Industria, k.t.p. (Kiev), ĉe Kongresoj Vegetara Tutruslanda (Moskvo), Kuracista kaj Natursciencista Tutruslanda (Tiflis), Instruista (Ĥarbin), de abonantoj de Vestnik Znaniĵa (Peterburgo). La grava Kongreso de Natur. kaj Kur. alprenis deziron, ke E. estu instruata en mezaj lernejoj, kiel nedeviga; la Instruista Kongreso en Ĥarbin — la samon pri instruistaj lernejoj. La raportoj pri Esp. estis presataj en la protokolaro de Peterburga Kuracista Pirogova Kongreso kaj Tiflisa Natursciencista.

Ni povas ankaŭ noti la favoran rilaton de 1' registaro al nia afero. Krom la nomita subvencio oni povas ankaŭ citi la favorajn menciojn de 1' Ministro de Komerco, s-ro Timaŝev, de general-guberniestro Amura, de 1' episkopoj Transbajkala kaj Kovna. Interesa estas ankaŭ la fakto, ke ofte la kunsidoj de niaj societoj kaj la lecionoj okazas en oficialaj aŭ publikaj ejoj. Ekzemple, oni senpage donis la politeknikan lernejon (Odessa), popolan domon kaj teknikistan klubejon (Tomsk), magistratojn (Vladikaŭkazo), urban lernejon (Vladivostok), magistratojn (Blagoveŝĉensk), popolan domon (Stavropol), Komizan klubejon (Vladikaŭkazo), Knabinan gimnazion (Kovno), k.t.p.

El *La Ondo de Esperanto*.

The Internationalist.

Which land of all the wide world round
Should you best like to dwell in, brother?
Which land where saintliest is the ground,
Of each and all the one great mother?—
Said I: Through all the world I'm rover,
A home's a home the whole world over.

Which men of all the sons of men
Should you best like to live with, brother?
The sons of sword or plough or pen,
Who each strive to surpass the other?—
Said I: Through all the world I'm rover,
A man's a man the whole world over.

Which faith or creed of East or West
Or North or South do you hold, brother?
Where virtue reigns o'er all that's best
And men are true to one another?—
Said I: Through all the world I'm rover,
For God is God the whole world over.

L. A. MOTLER.

Weaste.

* La studenta rondeto ĉe Politeknika Instituto en Peterburgo ankaŭ ricevis subvencion (50 sm.).

La Societo por Mondamikeco.

(Aliaj gazetoj estas petataj represii).

196, UPPER THAMES STREET, LONDON, E.C.

Januaro, 1914.

Karaj Mondamikoj,

Kiel Prezidanto de la Societo por Mondamikeco, mia unua parolo al vi estas deziri al vi elkore ĝojon, sukceson, kaj prosperon tra la jaro ĵus komencita.

Fondi Societon, kies membroj loĝas en ĉiuj partoj de la mondo, kaj kies celo estas nenio malpli, ol mondvasta amikeco kaj kunlaborado en la artoj de la paco, postulas tempon kaj paciencon kaj precipe kiam la Societo, en iaj gravaj rilatoj, malsimilas al kiu ajn societo ĝis nun fondita en kiu ajn terparto. Ĝuste pro tio, ke ĝi estas Monda Societo, oni plej atente zorgis, ke ĝi estu fondita sur firmaj kaj fidindaj principoj, por ke ĝi libere kresku kaj floru en ĉiuj landoj.

Tio signifas, ke "ĉiu membro estu responde nur pri siaj propraj faroj." Li povas al si diri:

Mi estas nur unu, sed unu mi ja estas;

Ne ĉion mi povas fari, sed mi povas fari ion;

Kion mi povas fari, tion mi fari devas;

Kion mi devas fari, tion mi nepre faros.

Estas do starigite, ke "la membroj povas laŭ bontrovo agi unuope aŭ asocie kun aliaj membroj aŭ personoj por prosperigi la celojn de la Societo," kaj ke ili "en ĉiuj cirkonstancoj konsideru la ĉefan fundamentan celon de Societo, nome, la kulturadon de la persona amikeco kaj de la servado individua."

Tio postulas, kulturi la kapablon de l' persona iniciativo. Nome, eltrovi, kiel fari mem aferojn, kaj fari ilin spite malfacilaĵoj. Ĉu monon ni ne havas? Por amikaĵoj, mono ne estas necesa; efikas la servado, efikas la sindonado. Tiun principon tiel bone konas la Esperantistoj kaj laŭ ĝi jam tiel sindoneme agis, ke al ili mi min turnis—kvankam ja ne ekskluzive al ili—por formi la kernon de nia Societo por Mondamikeco.

Ili respondis admirinde. Oni rakontis al mi pri kio okazis en Berno. Plej varme mi deziras danki ĉiujn, kiuj aranĝis kaj partoprenis tiun memorindan kunsidon. Al S-ro T. Schmid (Bern, Prezidanto de la IXa Universala Esperanta Kongreso), al D-ro Zamenhof, Generalo Sébert, Herr Schiff, D-ro Pollen, al la ges-roj, Edmond Privat, kaj al ĉiu, kiu iamaniere kunhelpis, por tiom sukcesigi tiun kunvenon, mi transdonas en la nomo de nia Mondamikeca Societo plej sinceran dankon.

S-ro Schmid estis tiel afabla, skribi al mi tuj post la kongreso personan leteron—el kiu mi citas la jenajn vortojn:—

"Granda estis la emocio de la Esperantistoj, kiam ni vidis sur la estrado Francon, Germanon kaj Anglon, kiuj interplektis la manojn, kaj kiel reprezentantoj de siaj nacioj interfratiĝis."

Mi deziras substreki la fakton, ke "la Societo por Mondamikeco altrudas nenian specialan sistemon por plenumi siajn celojn, sed ĝenerale patronas la literaturon, la sciencon kaj la arton, kaj ĉiajn penojn, kiuj celas tiujn sociajn interrilatojn, kiuj helpas plialtigi la homaron kaj unuigi la homan familion en komuna ligo." Ĝi konsentas la valoron de bonaj ekonomiaj, komercaj kaj civilaj rilatoj inter la nacioj, kaj tial alte taksas librojn tiajn, kiaj "La Granda Iluzio" de Norman Angell.

Antaŭ kelkaj tagoj S-ro Norman Angell esprimis la deziron, ke "La Granda Iluzio" estu eldonata en Esperanta traduko, kaj tiun proponon mi kore rekomendas al la konsiderado de tiuj, kiuj povos ĝin efektivi.

Rondo: ĉiu Rondo unu el sennombraj Rondoj

libere kunligitaj kaj kunlaborantaj, "ĉiu por ĉiuj, kaj ĉiuj por ĉiu"—"la vasta frataro tra tuta la mond'."

Kian pli glorian mision povus havi la Esperantistaro tutmonda, ol laboradi individue kaj per siaj diversaj grupoj por la atingado de tiu nobla celo!

Esperantistoj estas el ĉiuj nacioj kaj kompreneble ĉiu volos konservadi kaj flegi la lingvon de sia propra popolo kaj la tradiciaron de sia gento.

Ĉu ne estos eble al ili, ankaŭ diskonigi sian komunan helplingvon, tiel ke ĝi fariĝu la "paca ponto inter la popoloj," pri kiu D-ro Zamenhof parolis en la Kembriga Kongreso en 1907, kaj tiel antaŭenhelpu, tiujn interesojn, celojn, kaj ĝuojn, kiuj des pli kaj pli komunigas al ĉiuj popoloj, ju pli vastiĝas kaj plimultiĝas la komunikiloj inter ili.

Kredu min, karaj amikoj, Ĉiam sincere via,

(Subsk.) T. VEZEY STRONG.

Libraro kaj Gazetaro.

El Parnaso de Popoloj.—(Eldonita de Pola Esperantisto, Varsovio; prezo 2s. 3p. afr.). Tiu ĉi kolekto da versaĵoj de Antoni Grabowski estos bonvena al ĉiu, kiu ŝatas liajn poemojn, kaj laŭ mia opinio ĝi liveras bonan respondon al la demando—"Ĉu Esperanto taŭgas por la poezio?" La libro enhavas tradukojn el diversaj slavaj lingvoj, kaj ankaŭ el preskaŭ ĉiuj aliaj gravaj lingvoj Eŭropaj. Ĝia amplekso estas do internacie vasta, sed kompreneble ne ĉiu peco estas egala laŭ merito. Por mia gusto, la plej bonaj estas la plej simplaj en sento kaj formo. Jen du ekzemploj: la malnove konata—

"En la valo neĝa vento

Blovas ĉiam pli;

Fajro sur kameno mia

Krakas ĉirkaŭ mi,"

kaj la sopir-kanto de la delogita knabino vilaĝana en "Halka" (jam antaŭe notita en ĉi tiu gazeto).—

"Kiel rompita vente arbeto •

Estas animo la mia!

Kie vi estas, roza kroneto,

Kie vi, floro lilia?"

La versaĵoj elspiras diversajn aromojn, kaj frapas kordojn trakurantajn la tutan gamon de homaj sentoj kaj emocioj, de vivoĝojo ĝis korsiranta tragedio. Ekzemplo de la lasta estas la terure realeca "Patro de Pestuloj en El-Arish." Tipe slava en sia melankolio ŝajnas al mi la popola kanto el la ukraina lingvo:

"Homoj nomas min feliĉa,

Mi pro tio ridas,

Ĉar kaŝitan mian ploron

Ili ja ne vidas.

Malfeliĉa de naskiĝo

Restos mi ĝis morto.

Kial naskis vi, patrino,

Min por tia sorto!"

Kontraŭe, la jena peco el la Provenca montras varmon kaj vervon per ĝia facila tuŝo:

"Se estus mia kor' flugila

Al via kol', blanke brila,

Ĝi flugus kiel flam'.

Kaj en orelon, karulino,

Al vi rakontus ĝi sen fino

Miraĵojn pri la am'.

Mi volus citi kelkajn aliajn ĉerpajojn el la libro, sed mi timas la ĉiopovan blukrajonon de nia Ĉefredaktoro. Mi

diru nur, ke la volumo aŭguras bone pri la estonteco de Esperanto, kaj formas jam kvazaŭ fundamentan ŝtonon de estonta templo de poezio internacia.—NORÉMAC.

Svisaj Rakontoj.—(Eldonita de Verlag Deutsche Esperanto-Buchhandlung, Leipzig. Prezo ne montrita). Tiu ĉi libreto estas eldonita en la serio "Internacia Libro-trezoro," kaj ĝi estas ja trezoreto! Tri novelojn ĝi enhavas, kaj ĉiu estas leginda pro sia ĉarmo kaj delikateco de tuŝo, sed precipe la du lastaj. La dua ("La Lunradio") estas bele rekontita novelo pri ebrulo Brosi. Tiu ĉi enamiĝas en delikatan knabinon Placida, kiu ekaperas al li kiel vizio supertera en la ĉambro, kie li duonkuŝas en ebria dormo. De la momento, en kiu li vidis ŝin kun la vizaĝo pala kaj surverŝita de la luna radiado, de tiu momento tuta lia vivo ŝanĝiĝis, kaj li sekvadis ŝin kiel ŝia ombro. Kio okazas post la morto de la malfortika Placida, tion ni lasos al la leganto trovi por si mem. La jena eltiraĵo servu por montri la stilon:

"La lumo flirtis ĉirkaŭ la domo de Kasimir Schuler. Estis la epoko [? sezono] de la longaj noktoj, kaj la luno devis glitadi sian longan vojon. Mirinde belan lumon ĝi sendis en la neĝkovritan valon; ĝi donis al la ĉielo bluan veluran koloron kaj al la blankaj, altegaj montoj preskaŭ superteran grandiozecon, belecon kaj klarecon. Sian blankan brilon ĝi deponis sur la neĝajn kusenojn de du fenestraj bretoj, penetris tra la nigre lumantaj vitroj kaj ektuŝis la liton, kie kuŝis la mortinta Placida. Kvazaŭ ĝi serĉis ĝin...."

La tradukinto, Charlotte Pulvers, bonege scias manipuli la Esperantan plumon. La kunmetado de vortoj estas foje originala, sed neniam malĝusta. Ĉe p. 27 mi rimarkas la vorton "suferadi"—"la okulo ĝin ne povis suferadi"—kie ŝajne oni devus uzi *elporti*, *toleri* aŭ *elteni*. Tre forte rekomendas la libreton.—NORÉMAC.

Kvin Noveloj.—(Centra Eldonejo por Esperanto kaj Stenografio, Magdeburg, Germanujo).

Ekzistas libroj en Esperanto, kiuj kaŭzus al mi malesperon, se ne estus antaŭe mia plezuro esti leginta bonajn verkojn en tiu lingvo. Jen unu tia. Ĝia stilo estas peza, kaj eraroj ne mankas. Foje oni renkontas frazon, kiu ŝajne havas nenian sencon: ekz. (p. 147), "De la kirmeso de Brigittenaŭ de unu jaro ĝis longe atendita." Sur p. 50 mi rimarkas eraran uzon de la akuzativo post *nomi*: "tiu avideco, kiun oni nomas scivolecon." Ne estas eble gratuli la tradukinton pri la elekto kaj kunmeto de vortoj; ekz., p. 61, "tiuj ŝatis sin feliĉaj"; p. 15 "paseblajn sortojn de l' homaro"; p. 32, "altajn murojn...kiuj dislimiĝis...de la bluaĵo de la malproksima montaro"; "La individuoj ĵus estas ĉe...." anstataŭ "estas ĝuste ĉe...."; en vorto kiel "ataki" ŝajnas al mi, ke la ideo de *al* estas jam enkomprenebla, tamen mi trovas "alatakis" sur p. 132. Fine, la uzado tre ofta de "intermita," aparta kaj kunmetita, estas iom stranga: ekz., p. 74, "Mi ne estu intermitigota." Komparu ĉi tion kun *Neniu min interrompu*.—Unuvorte, al la libro mankas gusto. Ŝajnas al mi, ke la eldonisto aŭ redaktoro estas kulpa kontraŭ la Esperanta publiko eldoni tian nebonan verkon. La publiko havas sian rimedon.—NORÉMAC.

Superforta Ambicio, de A.A. Saĥarov.—52 p., prezo 6½ p. afr.—Originala Esperanta verko estas ĉiam bonvena, des pli ke el ĉi tiu amuza skizo de Esperanta vivo ĉiu povas elĉerpi avertojn por sia propra agmaniero. Ĝi estas rakonteto pri la fervora aliĝo al Esperanto de egoisto kiu, almenaŭ senkonscie, preferas sian propran

gloron, ol la bonon de la afero. Nur bezonas aldoni, ke lia trookupiteco en lia komenca fervoro naskas la kontraŭecon de edzino iom ruzema, por ke la rezultato estu facile divenbla. Rilate la stilon, la forigo de la pronomo en tiaj frazoj, kia estas—"Mario Viktorovna tiom bone studis la kuirejan aferon, ke povas instrui al ĝi iun ajn kuiriston" (p. 6), iom krudigas la esprimojn. Estas ankaŭ rimarkindaj kelkaj strangaj ofte ja bonaj uzoj de vortoj: "maljunaĵo" (p. 15), "mi scias ilin pli bone ol vi" (p. 26), "por kio vi donas temojn al ili" (p. 29), "en kupeo apud li okazis ebria germana soldato" (p. 34), "kaj nek unu taso da teo" (p. 35), "la lastan parton da tago" (p. 36), "streĉita penso" (p. 39), "ne tiel;...kiel li reagis al ili eksterlande" (p. 41), "tian mokan rilaton li rimarkis" (p. 42), "la edzino ne unufoje diris" (p. 43), "lia pacienco krevis" (p. 48). "dume estas premiata nur disciplino" (p. 49). Sur paĝo 48 troviĝas nova vorto "zoile" sen klarigo de signifo.—ŬOAGO.

Pekoj de l' Infaneco, de B. Prus, tradukita de A. Grabowski. 97 p., prezo 10 p. afr.—La nomo de la tradukinto certigas la stilon, kaj tiu de la aŭtoro la intereson de la historieto. Oni povas rekomendi ĝian legadon ne sole al lernantoj pro ĝia bona Esperanto, sed ankaŭ al spertuloj kiel tre agrablan kaj kelkloke kortuŝan rakonteton de la vivo de knabo. Liaj infanaj petolaĵoj, la naskiĝo de liaj korsentoj kaj liaj unuaj spertoj en amrilatoj (kiujn angle oni nomus "bovidamo") estas egale majstre pentritaj. Troviĝas du nekompreneblaj vortoj—"ŝroto," p. 14, kaj "ĉeta," p. 54. Preseraroj estas malmultaj—p. 44, "estis"; p. 47, "porkuj" kaj "freŝa"; p. 79, "feliĉa"; p. 84, "arbusto"; p. 88, "bonodoras"; kaj p. 95, "komprenis."—ŬOAGO.

Esperantista Kantaro.—Tekstaro. Dua eldono, reviziita kaj pligrandigita. Kunmetita de Wilhelm Fries. 70 pp., poŝformato. Prezo, broŝurita, 7d., kartonita, 9d., kun muziko, 1s. 1d., afrankite. Germana Esperanto-Librejo.—Plej dolĉa kaj intima vojo al koro de popoloj estas tra ilia poezio kaj muziko. Ĉi tiun kolekton de kanteble tradukonataj germanaj popolkantoj bonvenigos do ĉiu grupo. Aldono de diversnaciaj kantoj popolaj kaj originale en Esperanto verkitaj ankoraŭ pli ŝatindigis la libreton, kiun ni rekomendas al ĉiu samideano gaja kaj melodiema.

Instruistoj Atentu!—Se vi volas senpene kaj rapide paroligi viajn lernantojn uzu la "Bildersaal" de Orell Füssli (figuraĵejo). Tiu estas serio da malgrandaj libroj el tri gradoj (No. 1, 2 kaj 3) kun klare kompreneblaj figuraĵetoj, kiujn oni detale priparolas. La vido de l' figuraĵoj inspiras la imagon; la ideoj venas facile, kaj oni tuj penadas paroli pri la rigardataj objektoj. La instruanto helpas priparoli—kiom eble interese—la figuraĵojn, kiujn alrigardas kaj pripensas samtempe la lernantoj. Post iom da ekzercado oni fariĝas tre lerta, kaj pripensas ne nur la objekton, sed plie multon alian, kiun oni imagas dum la rigardado. Tiamaniere oni iom post iom kutimiĝas priparoli ĉion sub la suno.

La unua libreto entenas nur objektojn; la dua estas pri faroj kaj la tria montras unupaĝan historieton, kies disvolviĝo estas plene videbla. Ĉiu libro havas en la fino tabelon de titoloj en la kvar ĉeflingvoj Eŭropaj; sed nun—de kelka tempo—vidiĝas ankaŭ tabelo en la kvina ĉefa: ESPERANTO, kiu staras unue! !

Ĉu tio ne montras, ke ni devas uzi ilin? (Ili estas aĉeteblaj ĉe B.E.A., sub titolo: **Kolekto da figuraĵoj**; oni alsendos unu ekzempleron por 7 pencoj = 28 spes-dekoj).

Karaj instruistoj—paroligu vi nun la britajn esperantistojn, por montri en la deka kongreso, ke ni britoj ankaŭ estas oratoroj (almenaŭ en Esperanto)!—AD. S.

La Sepa Brita Esperanta Kongreso.

Karaj Samideanoj.—We are pleased to report that great progress has been made in the arrangements for the coming Sheffield Congress. In spite of the early date many items have already been definitely settled, and we can now give details of three congress competitions, *muzika, literatura and parolada*. The first is an innovation so far as our British congresses are concerned, but should prove to be of great interest to many Esperantists, whilst many of our samideanoj have already had experience of the others.

Details of the competitions are as follows:—

(1). *Muzika*.—Original Esperanto Song. (Original music to original words or to any Esperanto poem).

(2). *Literatura*.—Original Essay of from 2,000 to 3,000 words. Subject: "A British Author."

(3). *Parolada*.—The committee has decided to invite each Esperanto Federation to elect from among its members a representative to take part in a *parolada konkurso*. The subject of the speech to be made known a short time prior to the competition.

The *kongresbiletoj* are now ready, and we shall be pleased to forward them to intending congressists. The price of the ticket is 2s. 6d. (two shillings and sixpence). There has already been a demand for congress tickets, No. 1 being specially in request.

It is hoped that early application will be made for congress tickets so as to facilitate the work of the committee.

The *Kongreslibro* is not yet completed, but, together with all other congress literature, will be forwarded to all congress ticket holders.

Federation secretaries will receive full details of the *paroladkonkurso*, and we shall be pleased to give any further information respecting the competitions to intending competitors.

N. W. ROBERTS, W. HAGON, *Hon. Secretaries*.

Subscriptions, 1914.

Fellows and Members are respectfully informed that subscriptions for the year 1914 became due on 1st January, 1914. Those who have not yet remitted are requested to do so as early as possible. The annual subscriptions are:—Fellows, 10s.; Members, 5s.

H. CLEGG, Secretary.

"The British Esperantist."

Vol. IX. (1913) of THE BRITISH ESPERANTIST may now be obtained, neatly bound in green cloth, price 4s. 3d., post free.

Cloth covers for binding Vol. IX. (green cloth, lettered in white along back) are now ready. Price 1s., post free.

Vols. III. (2s. 6d., post free), IV., V., VI. and VII. (4s., post free), bound in cloth, are still obtainable.

London Chamber of Commerce.**Esperanto Examinations.**

The Esperanto Examinations (Junior and Senior) of the London Chamber of Commerce are to be held on Wednesday, May 27, 1914, in London, and at Local Centres in the Suburbs and in the Provinces. Group Secretaries and Teachers who desire their students to enter are requested to obtain a Syllabus from the Secretary of the B.E.A. If necessary local centres may be specially formed, particulars as to which will be supplied by the B.E.A., who will be glad to forward information to students also. The B.E.A. hopes there will be a large number of candidates for these important examinations.

Council Meetings, B.E.A.**(Emergency).**

Held at the Offices of the Association on Monday, January 5, 1914. *Present*: Mr. H. B. Mudie (chairman), Messrs. P. Blaise, J. Bredall, P. J. Cameron, B. Chatterton, G. J. Cox, H. A. Epstein, C. Evans, C. A. Fairman, B. E. Long, A. Morrow, F. M. Sexton, A. Sharp, W. Phillimore, Dr. J. Pollen, Misses M. Blake, Henningsen, Holmes, Lawrence, Mrs. L. T. Jones. *In Attendance*: Mr. W. W. Mann, Mr. E. A. Millidge, The Secretary.

"*Esperanto Monthly*."—A letter was read from Miss Hamand, explaining that The United States Esperanto Association would not be able to continue their edition of *The Esperanto Monthly*. In view of this decision, the question of continuing the publication of the gazette was considered. A lengthy discussion took place, in which it was shown that the general opinion was that, in spite of the extra cost, the Journal should not be given up. It being announced that Mr. Mann would probably have to resign the Editorship, the matter was placed in the hands of a Sub-Committee, consisting of Mr. G. J. Cox, Mr. H. B. Mudie, and Dr. Pollen, for the purpose of making arrangements regarding Editorship.

South Wales Esperanto League.—It was decided to send a message of greeting to this newly formed League.

Seventh British Esperanto Congress.—Mr. Cox read a letter he had received from Mr. Blackett, in which it was proposed to invite The British Esperanto Congress to Bath in 1915. The Council approved of the suggestion, and requested that a formal invitation should be sent for submission to the Annual General Meeting in Sheffield.

Dr. Zamenhof.—Mr. Mudie read some correspondence he had had with Dr. Zamenhof regarding the rights of publishing the Old Testament in Esperanto, and future works of the Doctor.

* * *

(Ordinary).

Held at the Offices of the Association on Monday, January 19, 1914, at 6.30 p.m. *Present*: Mr. H. B. Mudie (chairman), Messrs. P. J. Cameron, B. Chatterton, G. J. Cox, H. A. Epstein, C. Evans, C. A. Fairman, Grant, Holmes, B. E. Long, F. M. Sexton, A. Sharp, Rev. J. C. Rust, Misses Blake, Lawrence, O'Brien, Schafer, Mrs. Bellamy-Jones. *In Attendance*: Messrs. G. Mercer Hollis, W. W. Mann, E. A. Millidge, A. E. Wackrill, The Secretary.

Advertising.—Mr. Sharp submitted a proposal that the Association should prepare a series of stereos of propaganda articles, and offer them to Editors of newspapers. The project was explained in detail and favourably received, Mr. Sharp being requested to submit a definite motion to the next Council Meeting.

Annual Dinner.—Mr. Mudie reported as to the arrangements made, and a proposal to include in the programme a 20-minute play was approved.

Dr. Zamenhof.—Mr. Mudie reported as to the further correspondence he had had in connection with Dr. Zamenhof's translation of the Old Testament and subsequent work. It was resolved that Mr. Mudie be thanked for the action he had taken.

Stead Memorial Prize, 1913.—It being reported that no entries had been received, Mr. Mudie suggested that a prize should be offered for the best cinematograph play based on Esperanto and complications due to foreign languages. The suggestion was agreed to.

The British Esperanto Association (Inc.).

CANDIDATES FOR MEMBERSHIP.

EXTRACT FROM RULES.—"If no objection shall be lodged within fourteen days, the Secretary shall inform the candidate that he is admitted as a member."

T. AINSWORTH, 11, Walker-street, Ashton-road, Denton, nr. Manchester; Miss G. M. ALEXANDER, 13, Stodart-road, Anerley, S.E.; Sir EDWARD ANWYL, 62, Marine-terrace, Aberystwith, Wales; A. E. MASON BEATTY, Prospect-terrace, South Brisbane, Queensland, Australia; Miss LOIS BEVERIDGE, Missionary College, 23 Inverleith-terrace, Edinburgh; C. T. J. BIRCH, 45, Edinburgh-road, Queen's-park, Northampton; H. ALISON BLUNDELL, The Grange, Leagrave, nr. Luton; W. BRISCOE, 18/22, Banner-street, Bunhill-row, E.C.; WM. CAIRNS, 75, Lymington-terrace, Esh Winning, Durham; G. D. CHALLIS, 2, Graham-street, South Melbourne, Australia; Miss C. M. COOPER, 19, Angel-road, Harrow; Miss N. A. CRAVINO, Canton House, Devonshire-road, Hastings; Mrs. A. L. CUNNINGHAM, 114, Holmleigh-road, Stamford-hill, N.; W. H. J. DENNIS, 108, Eglinton-road, Plumstead, S.E.; J. G. DIBB, 8, Avondale-road, Shipley, Yorks.; Mrs. EMILY EMMENSON, The Castle, Lancaster; D. FAIRWEATHER, Pencisely-road, Llandaff, Glamorganshire; F. FARRINGTON, Delhi Villa, Fitzwilliam-avenue, Belfast, Ireland; Miss H. FORREST, Sanatorium, Haddington; H. M. FOWLER, 37, Nicholas-lane, E.C.; ROBERT FURBER, Sedge Ford, Whitchurch, Salop; H. L. GEE, 107, Cemetery-road, Doncaster; S. E. L. GORDON, Brasenose College, Oxford; MURDO GRANT, Bank of Scotland, Cromarty; G. RHYS GRIFFITHS, 12, Bennison-drive, Grassendale, Liverpool; Mrs. BERTHA HARDING, 82, Howard-road, Walthamstow, N.E.; C. G. HARRINGTON, 113, Purves-road, Willesden, N.W.; Miss CICEY HASTWELL, 303, Whalley Old-road, Little Harwood, Blackburn; E. J. HELMINEN, Kauppiainen, O.y., Vaasa, Finland; J. HIGBY, 13, Green-lane, Wokington, Bucks.; H. J. HORTON, 21, Skipton-road, Colne, Lancs.; Mrs. E. M. KENDRICK, High-street, King's Lynn, Norfolk; J. C. KIRK, 256, 15th Avenue East, Vancouver, B.C., Canada; Miss M. LARDER, "Red House," Horncastle, Lincs.; Miss S. MARSHALL, 27, Bedford-Gardens, Kensington, W.; W. MARSHALL, 30, Copley-road, Doncaster; Miss J. A. MURRAY, The Lodge, Royal Blind Asylum, West Craigmillar, Edinburgh; C. PALIN, 57, London-road, Newark-on-Trent, Notts.; R. RAMSEY, 20, Upton-road, Southgate-road, N.; T. N. ROBERT, Wesley Villa, Wellington, Somerset; ARTHUR SHAW, 58, Brighton-street, Seacombe, Wallasey, Cheshire; C. SILVERWOOD, 15, White Lee Grove, Mexboro, Rotherham; Miss D. A. SPENCER, Sheringham, Stanmore, Middlesex; A. E. B. SUDDABY, 39, Arthur-street, Withernsea; Chief Police Inspector E. TAYLOR, Crookham House, York-road, Eastbourne; OTTO THOMAS, Ritz Hotel, Piccadilly, W.; T. VIVIAN-REES, Cymric Buildings, West Bute-street, Cardiff, Wales; E. E. WARD, 28, Eagle-street, Hanley, Stoke-on-Trent; H. H. WARING, 6, Cranbrook-street, Oldham, Lancs.; Miss M. F. WILLIAMSON, 59, Spottiswoode-road, Edinburgh.

PASSED PRELIMINARY EXAMINATION.

* Miss C. KIRKHAM, St. Leonards-on-Sea; * Mrs. SERENA TREWIN, Bayswater, Victoria, Australia; * C. W. BALLARD, Malvern, Victoria, Australia; Miss V. M. J. MOULD, South Mimms, Middlesex.

PASSED ADVANCED EXAMINATION.

ROBERT FURBER, Whitchurch, Salop; Dr. F. W. ALEXANDER, Blackheath, S.E.

* Denotes that the candidate has passed with distinction.

Nia Specialista Fako.

Elektroteknikaj Aferoj.—Mallongajn klarigojn pri ĉi tiu fako volonte donos S-ro G. Mansfeld, Wilhelmstr. 4, Merseburg s. Saale, Germanujo. De kelkaj jaroj specialisto en la konstruado de aparatoj por vapor-konduko t.k. valvoj, kranoj; leĝe aprobitaj aparatoj por vaporkaldronoj kaj diversaj ŝmiriloj.

Asekurado.—Volonte korespondos pri asekuraj aferoj S-ro J. H. McNeill, kunsekretario de la Scottish Temperance Life Assurance Co., Ltd., 109, St. Vincent-street, Glasgow.

Council and Executive Meetings, B.E.A.

Notice is hereby given that the next meeting of the Council will be held on Monday, February 16th, at the Offices of the Association, 133, High Holborn, London, W.C., at 6.30 p.m.

Motion to be proposed by Mr. A. Sharp:—

(1). That a Press Publicity Department be organised by the B.E.A., on self-supporting commercial lines.

(2). That, in order to carry Resolution 1 into immediate effect, a series of six articles pri Esperanto be prepared, set up in type, stereos taken from the type, and offered for sale to the Press.

(3). That advertisements (at a cost not exceeding the sum obtained from the sale of stereos) may be inserted in any Newspaper which buys the stereos and publishes the articles.

(4). That any money required to carry Resolution 2 into effect be regarded as Capital, to be provided from the funds of the Association.

A meeting of the Executive Committee will follow the Council Meeting.

Fako de Korespondado Internacia (F.K.I.).

Sub tiu ĉi rubriko oni enpresas malgrandajn anoncojn de tiuj el niaj legantoj, kiuj deziras korespondadi kun alilanduloj. Ĉiu anoncanto devas pagi ses pencojn (25 spesdekojn) por trilingva enpresaĵo kiel sube (pli ol tri linioj po tri pencoj por ĉia komencita linio); ĉiu MEMBRO de la Asocio havas la rajton fari unu enpresaĵon senpage. *Bonvolu skribi legeble, rekte al la Redakcio.*

410. **Crowley (Louisiana), U.S.A.**—S-ro I. M. Way deziras korespondadi kun Mohamadanoj kaj Orientanoj.

411. **Praha (Bohemujo).**—S-ro Karel Šašek, Vinohradý Riegrový sady, No. 2, deziras korespondadi kun alilandaj samideanoj. (112)

412. **Praha VI. (Bohemujo).**—S-ro Antonín Novák, letná Skuherského nt. 830, deziras korespondadi kaj interŝanĝi il. poŝtkartojn kun Esper. Ĉiam respondos.

413. **Portland (Dorsetshire) Anglujo.**—S-ro David I. Orchard, Avalanche-rd., komencanto, deziras korespondadi kun alilanda samideano pliprogresinta. (x)

414. **Buenos Ayres (Res. Argentina)**—S-ro F. Rigole, str. S. Juan, 782, deziras interŝanĝi il. p.k. kun ĉiulandaj gesamideanoj. Ĉiam respondos.

415. **Royston (Herts) Anglujo.**—S-ro J. Course deziras korespondi kun ĉiuj alilandaj samideanoj, precipe per ilustritaj p.kartoj. Ĉiam kaj nepre respondos.

416. **Petworth (Sussex) Anglujo.**—Rev. D-ro Downer, Selham Rectory, deziras korespondi kun teologiaj profesoroj kaj studentoj rilate al verkoj pri la doktrino de la Sankta Spirito.

417. **Wien (Aŭstrio).**—S-ro V. Ludvik, fotografisto, XV. I. Pelsg. 15-4, serĉas gekorespondantojn per il. p.k. (sendonta al ekstereurop. duoble), interŝanĝas nur plue (sic) da 200 p.m., ricevitaj enskribite.

418. **Cottingham (nr. Hull) Anglujo.**—S-ro P. Riseam, komencanto, 219, Hall Gate, deziras korespondi kun alilanda samideano pliprogresinta. (x)

419. **Lancaster (Anglujo).**—Fino E. Emmenson, The Castle, deziras interŝanĝi ilustr. poŝtkartojn kun alilandaj gesamideanoj.

420. **Pskov (Ruslando).**—S-ro A. Širginov, Uspenskaja ul. d. Tokarevič, koresp. per kolorigit. p.k. ilustr. Tuj al ĉiuj respon. (x)

421. **Stockport (Anglujo)**—Fino V. G. Lynch, "Birchville," Heaton Moor, komencanto, deziras korespondi kun alilanda samideano pliprogresinta. (x)

422. **Norton's Summit (Sud-Aŭstralio).**—Pastro B. E. C. Tuck, The Manse, deziras interŝanĝi leterojn kaj poŝtkartojn kun alilandaj samideanoj. Li estas Baptista pastro.

423. **Versailles (Francujo).**—S-ro L. Chillard, 4, rue P. Bertin, oficejo de U.E.A., deziras korespondi kun Knabo-skoltoj kaj Mastroj pri la Skolta movado.

424. **Debreczen (Hungarujo).**—S-ro Debrecenizki T., Esillag u. 100, volas korespondi per koloraj p.kartoj kun ĉiulandaj samideanoj.

425. **Watford (Anglujo).**—S-ro F. G. Archer, 40, Oxhey-avenue, deziras interŝanĝi il. poŝtkartojn kun alilandanoj.

426. **Cairo (Egiptujo).**—S-ro Gordon Lee, Egyptian Army, Abbassia, deziras korespondadi kun proksimorientanoj (Nordafrikanoj, Turkoj, Persoj, k.c.) pri la antaŭenigo de nia afero. Korespondados Esperante, france, angle, arabe, aŭ greke.

427. **Le Mars (Iowa) U.S.A.**—D-ro Charles D. Ray deziras interŝanĝi il. poŝtkartojn kun alilandaj samideanoj. Ĉiam respondos.

428. **Vinohradý Bohemujo) Aŭstrio.**—S-ro V. Pazdernik, Ripska ul 1054st. 12n Kral, deziras korespondadi kun alilandaj samideanoj.

429. **Château Thierry (Aisne) Francujo.**—S-ro Lucien Rousseau, Bankoficisto, 8, Grande Rue, deziras interŝanĝi aŭ vendi poŝtmarkojn ĉe britaj samideanoj.